

PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPACITATE ADMINISTRATIVĂ
Axa prioritară 1: *Administrație publică și sistem judiciar
Eficiente*

Obiectivul specific 1.1: *Dezvoltarea și introducerea de
sisteme și standarde comune în administrația publică ce
optimizează procesele decizionale orientate către
cetățeni și mediul de afaceri în concordanță cu SCAP*

Anexă
la analiza diagnoză instituțională la
nivelul instituțiilor implicate în
procesul de coordonare, gestionare și
control al fondurilor ESI 2014-2020

Proiect „*Dezvoltarea capacității sectorului ONG de formulare a
politicilor publice în vederea optimizării procesului de
implementare a Programelor Operaționale finanțate prin
fondurile europene structurale și de investiții (FESI) 2014-2020*”
- cod SIPOCA/MYSMIS2014: 161/111446

Contract de finanțare nr. 190 data 16.07.2018

Dezvoltarea capacității sectorului ONG de formulare a politicilor publice în vederea optimizării procesului de implementare a Programelor Operaționale finanțate prin fondurile europene structurale și de investiții (FESI) 2014-2020

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!

Instrumente Structurale
2014-2020

FISA SINTETICĂ A PROGRAMULUI OPERAȚIONAL AM RO-BG

INTRODUCERE

Programele de cooperare teritorială folosesc sistemul de monitorizare eMS, o aplicație web dezvoltată de Programul Interact în beneficiul tuturor programelor Interreg, necesară pentru conformarea cu cerințele Regulamentelor UE. Programele Operaționale de cooperare teritorială au o structură similară cu MDRAP ca AM, în timp ce statul partener are rol de Autoritate Națională. Există un Birou de cooperare/ Secretariat tehnic comun care are rol de informare și monitorizare beneficiari proiecte, de regulă în România, iar în statul partener se găsește un birou similar Antenă.

Informații despre PO CT se regăsesc pe site-ul MDRAP, care are rolul de AM pentru unele dintre ele. PO CT au și site propriu trilingv - în limba română, engleză și a țării de cooperare. Site-ul MFE conține numai informații despre PO RO-BG.

[Programul Interreg V-A Romania-Bulgaria - http://www.interregrobq.eu/ro/](http://www.interregrobq.eu/ro/)

Programul Interreg V-A Romania-Bulgaria își propune să sprijine dezvoltarea zonei transfrontaliere româno-bulgare, prin îmbunătățirea accesibilității, promovarea cooperării instituționale și protejarea și dezvoltarea activelor regionale. Programul a fost aprobat de Comisia Europeană în 12.02.2015, prin decizia C(2015) 886.

Zona eligibilă:

- Romania - 7 județe: Mehedinți, Dolj, Olt, Teleorman, Giurgiu, Călărași, Constanta;
- Bulgaria-8 districte: Vidin, Vratsa, Montana, Plevn, Veliko Tarnovo, Ruse, Silistra, Dobrich.

Bugetul total al programului este de 258.504.126 euro (din care 215.745.513 euro - FEDR). Fondurile sunt alocate în 6 domenii (axe prioritare): Axa prioritară 1: O regiune bine conectată (buget total: 96,450,936 Euro); Axa prioritară 2: O regiune verde (buget total: 63,454,564 euro); Axa prioritară 3: O regiune sigură (buget total: 48,225,468 euro); Axa prioritară 4: O regiune calificată și inclusivă (buget total: 17,767,279 euro); Axa prioritară 5: O regiune eficientă (buget total: 12,690,913 euro); Axa prioritară 6: Asistență tehnică (buget total: 19,914,966 euro).

[Programul Operațional Comun România - Republica Moldova - http://ro-md.net](http://ro-md.net)

Programul a fost aprobat de către Comisia Europeană în 17 decembrie 2015 prin decizia de aprobare nr. 9155/ 17.12.2015. Aria de cooperare cuprinde:

- România, județele: Botoșani, Iași, Vaslui, Galați
- Republica Moldova, întreg teritoriul.

2

ACRAFE
Asociația Consultanților din România
pentru Accesarea Fondurilor Europene

Dezvoltarea capacității sectorului ONG de formulare a politicilor publice în vederea optimizării procesului de implementare a Programelor Operaționale finanțate prin fondurile europene structurale și de investiții (FESI) 2014-2020

Bugetul programului: 89.1 milioane euro (89.1 milioane buget total - dintre care 81 milioane finanțate de UE prin Instrumentul European de Vecinătate - ENI și 8.1 milioane euro cofinanțare asigurată de statele partenere).

În cadrul Programului Operațional Comun România-Republica Moldova 2014-2020 au fost depuse 241 de proiecte. Dintre acestea, 162 de proiecte sunt de tip SOFT și 79 de proiecte vizează apelul de proiecte HARD. Evaluarea s-a făcut cu evaluatori externi contractați prin licitație deschisă. Nu am reușit să aflăm mai multe de pe site-ul dedicat. În lista proiectelor contractate apar 3 proiecte de AT la septembrie 2018. În decembrie a fost CM în care s-a discutat despre accelerarea procesului de evaluare a celor 241 de proiecte depuse. 4 proiecte mari de infrastructură au fost aprobate de CE, cu o valoare totală de 40,5 milioane euro.

Este prezentată o procedură privind corecțiile financiare aplicabile în cazul în care nu se îndeplinesc indicatorii asumați.

Sunt postate Ghiduri și corrigenda la ghiduri.

[Programul Operațional România – Ucraina - www.ro-ua.net](http://www.ro-ua.net)

Programul a fost aprobat de Comisia Europeană la data de 17 decembrie 2015.

Aria de cooperare: România, județele: Botoșani, Suceava, Tulcea, Maramureș, Satu-Mare
Ucraina, oblasturile: Odessa, Ivano-Frankivsk, Zakarpatska, Cernăuți

Bugetul programului: 66 milioane euro (66 milioane buget total - dintre care 60 milioane finanțate de UE prin Instrumentul European de Vecinătate - ENI și 6 milioane euro cofinanțare asigurată de statele partenere).

Website-ul PO actualizat în martie 2019, dar nu și informația de pe site-ul MDRAP. PE site-ul PO este postat un Manual de evaluare și corrigendum la Manual.

[Programul de Cooperare Transfrontalieră România-Serbia - http://www.romania-serbia.net](http://www.romania-serbia.net)

Programul a fost aprobat de Comisia Europeană la 6 august 2015.

Bugetul total al programului este de 88.124.999 euro, din care 74.906.248 euro finanțarea din partea Uniunii Europene prin Instrumentul de asistență pentru preaderare (IPA II). Pentru perioada de programare 2014-2020, proiectele sunt finanțate sub 4 axe prioritare.

În urma primului apel, au fost contractate 34 de proiecte (32 de proiecte și 2 proiecte strategice), în valoare de aproximativ 46,8 milioane de euro. În cadrul celei de-a doua cereri de propuneri, au fost aprobate și propuse spre finanțare 33 de proiecte, în valoare totală de aproximativ 20 de milioane de euro.

Ghidul aplicanților și apelurile de proiecte sunt publicate pe web-site. Tot aici sunt publicate ghidurile de prim control, manualul EMS pentru gestionarea on-line a implementării, procedura de achiziții publice,

Programul Interreg V A - România-Ungaria - <https://interreg-rohu.eu>

PO România-Ungaria a fost aprobat de CE în 2.06.2016 și modificat în martie 2019 pentru alinierea indicatorilor cu modificările financiare.

Programul acordă finanțare nerambursabilă, în mod competitiv, în cadrul unor apeluri publice de propuneri de proiecte, pentru inițiative care urmăresc:

- Protejarea în comun și utilizarea eficientă a valorilor comune și resurselor (Cooperarea în domeniul valorilor comune și resurselor) - 48,50 mil euro
- Îmbunătățirea mobilității transfrontaliere durabile și eliminarea blocajelor (Cooperare în domeniul accesibilității) - 34,99 mil euro
- Îmbunătățirea ocupării forței de muncă și promovarea mobilității forței de muncă transfrontaliere (Cooperare în domeniul ocupării forței de muncă) - 55,07 mil euro
- Îmbunătățirea serviciilor de îngrijire a sănătății (Cooperare în domeniul sănătății și prevenției bolilor) - 57,03 mil euro
- Îmbunătățirea prevenirii riscurilor și gestionării dezastrelor (Cooperare în domeniul prevenirii riscurilor și gestionării dezastrelor) - 9,55 mil euro
- Promovarea cooperării transfrontaliere între instituții și cetățeni (Cooperarea instituțiilor și comunităților) - 4,01 mil euro

Bugetul total al programului, care include și co-finanțarea națională, este de aproximativ 232 de milioane de euro. Din această sumă, aproximativ 189 de milioane de euro reprezintă alocarea din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR).

În aria eligibilă a acestui program sunt cuprinse 8 județe:

- 4 din România - Satu Mare, Bihor, Arad și Timiș și
- 4 din Ungaria - Szabolcs-Szatmár-Bereg, Hajdú-Bihar, Békés și Csongrád.

Informații despre program se regăsesc pe mai multe site-uri: MDRAP, BREC Oradea, site-ul PO, fiecare structurat altfel, nu este clar unde sunt cele mai recente informații. Pe site-ul BRECO sunt informații foarte vechi, din perioada anterioară 2017-2013, 2015, 2016.

Site-ul Interreg este actualizat cu ultimele apeluri de proiecte <https://interreg-rohu.eu/ro/apeluri-de-proiecte/>. Ca și constatare, toate apelurile, pe lângă ghid, au și 1-4 corrigenda.

În secțiunea <https://interreg-rohu.eu/ro/implementare-proiecte/> sunt publicate instrucțiuni și manual de implementare, tips & hints etc. Există și o listă cu FAQs <https://interreg-rohu.eu/ro/intrebari-frecvente/>.

Nu sunt publicate informații centralizate cu privire la stadiul actual al PO: număr proiecte, absorbție, contractare etc.

Programul Operațional Comun Bazinul Mării Negre - <http://blacksea-cbc.net>

Programul Operațional Comun Bazinul Mării Negre 2014-2020 a fost aprobat de Comisia Europeană în 2015, prin decizia C(2015) 9187 și este finanțat prin Instrumentul European de Vecinătate (ENI)-Buget UE 49.038.597 EUR, la care se adaugă 10% co-finanțare națională.

Aria eligibilă a programului:

- **România:** Regiunea Sud-Est
- **Bulgaria:** Severoiztochen, Yugoiztochen
- **Grecia:** Kentriki Makedonia, Anatoliki Makedonia Thraki
- **Turcia:** TR10 (Istanbul), TR21 (Tekirdağ, Edirne, Kırklareli), TR42 (Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova), TR81 (Zonguldak, Karabük, Bartın), TR82 (Kastamonu, Çankırı, Sinop), TR83 (Samsun, Tokat, Çorum, Amasya) și TR90 (Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane)
- **Ucraina:** Odessa, Mykolaiv, Kherson, Zaporosh'ye și Donetsk Oblasts, *Republica Crimeea, Sevastopol*
- **Rep. Moldova, Georgia, Armenia:** întreg teritoriul

Priorități

- 1.1 *Promovarea în comun a afacerilor și antreprenoriatului în sectoarele turism și cultură*
- 1.2 *Creșterea oportunităților comerciale transfrontaliere și modernizarea sectorului agricol și a celor conexe*
- 2.1 *Îmbunătățirea sistemului de monitorizare în comun a mediului*
- 2.2 *Promovarea în comun a unor acțiuni având ca scop conștientizarea privind deșeurile maritime și riverane*

Alocarea programului disponibilă pentru apel este de 24 479 111,70 EUR (fonduri ENI). Cel mai mare număr de solicitanți sunt interesați de implementarea proiectelor de promovare și antreprenoriat în sectoarele turismului și culturii. În prezent, proiectele sunt în faza de verificare administrativă și a eligibilității.

Programul de Cooperare Teritorială Ungaria – Slovacia - România – Ucraina - <https://huskroua-cbc.eu>

Programul Operațional Comun a fost aprobat de țările participante în 25 iunie 2015 și revizuit în 14 Octombrie 2015 și 13 Noiembrie 2015.

Țările participante la Programul de Cooperare Transfrontalieră ENI Ungaria-Slovacia-România-Ucraina 2014-2020 includ State Membre ale UE Ungaria, Slovacia, România, precum și Ucraina în calitate de Țară Parteneră. Aria Programului de Cooperare Transfrontalieră ENI Ungaria-Slovacia-România-Ucraina 2014-2020 include regiuni principale precum și regiuni limitrofe, după cum urmează din descrierea de mai jos.

Aria Eligibilă a programului cuprinde:

5

Dezvoltarea capacității sectorului ONG de formulare a politicilor publice în vederea optimizării procesului de implementare a Programelor Operaționale finanțate prin fondurile europene structurale și de investiții (FESI) 2014-2020

- România - 3 județe Maramureș, Satu Mare și Suceava
- Ungaria - 2 județe Szabolcs-Szatmár-Bereg și Borsod-Abaúj-Zemplén
- Slovacia - 2 regiuni Prešovský și Košický
- Ucraina - 3 regiuni Zakarpatska, Ivano - Frankivska și Chernivetska

Programul vizează următoarele obiective tematice cu prioritățile aferente:

- OT3: Prioritatea 1: Promovarea prin funcțiuni turistice a culturii și istoriei locale
- OT6: Prioritatea 1: Utilizarea sustenabilă a mediului în regiunea transfrontalieră - conservarea resurselor naturale, acțiuni pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și a poluării râurilor
- OT7: Prioritatea 1: Dezvoltarea infrastructurii de transport pentru îmbunătățirea mobilității persoanelor și bunurilor
- OT7: Prioritatea 2: Dezvoltarea infrastructurii TIC și a schimburilor de informații
- OT8: Prioritatea 1: Sprijinirea activităților comune pentru prevenirea dezastrelor naturale sau provocate de om, precum și acțiuni comune în timpul situațiilor de urgență
- OT8 Prioritatea 2: Sprijinirea dezvoltării în domeniul sănătății

2. ANALIZA CADRULUI INSTITUȚIONAL

Programul Interreg V-A Romania-Bulgaria

Autoritatea de Management care are responsabilitate generală a programului este în Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice și asigură serviciile suport, împreună cu alte 5 programe de cooperare teritorială europeană.

Autoritatea Națională este entitatea din Bulgaria omoloagă Autorității de Management și este reprezentată de Ministerul Dezvoltării Regionale și Lucrărilor Publice din Bulgaria.

Secretariatul Comun este constituit în cadrul Biroului Regional pentru Cooperare Transfrontalieră Călărași pentru granița România-Bulgaria și are o antenă la Ruse, în cadrul sucursalei BRCT Călărași. Secretariatul Comun asistă structurile de management ale programului în îndeplinirea atribuțiilor ce le revin și asigură sprijin beneficiarilor.

Autoritatea de Audit (din cadrul Curții de Conturi a României) efectuează misiuni de audit în vederea verificării funcționării eficiente a sistemului de management și control al Programului.

Comitetul de Monitorizare este format din reprezentanți la nivel național, regional și local din ambele țări, supraveghează Programul și este responsabil pentru deciziile sale strategice. Presedinția alternează anual între cele două State Membre. Pe site-ul programului nu se regăsesc informații cu privire la reuniunile acestui Comitet.

Sunt 8 persoane în AM Ro-Bg, care se ocupă de PO, la care se adaugă personalul suport din AM Programe de Cooperare Teritorială. Sunt 37 persoane în BRCT Călărași pentru sprijin direct beneficiar și monitorizare.

6

Dezvoltarea capacității sectorului ONG de formulare a politicilor publice în vederea optimizării procesului de implementare a Programelor Operaționale finanțate prin fondurile europene structurale și de investiții (FESI) 2014-2020

Se bucură de un mediu stabil, ca personal, structură, fără influențe politice **externe**, au **aceeași** structură de când au început activitatea, din 2006. Gradul de ocupare al personalului este ridicat. O singură persoană se ocupă de AT.

Au participat direct la elaborarea și negocierea PO, au o relație foarte bună cu CE care i-a ajutat și sprijinit continuu.

Promovarea se realizează inclusiv pe rețele de socializare: Facebook, Twitter, Instagram, tutoriale youtube. Pe Facebook au fost postate tips & tricks care să îi ajute pe beneficiari să evite diverse erori la depunerea cererilor de finanțare.

Răspunsul la solicitările primite s eface imediat. Toate informațiile sunt postate pe site, totul se desfășoară cu transparență maximă.

Toate proiectele contractate sunt prezentate pe site, sub forma unei Fișe care este ținută la zi de BRCT. Au în plan o campanie de prezentare a unor proiecte din UE best practice pentru a furniza surse de inspirație pentru beneficiarii proprii.

Au derulat sesiuni de instruire cu Autoritatea de Audit pentru a-i convinge de beneficiile utilizării costurilor simplificate.

Programul Operațional Comun România - Republica Moldova

Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice a fost nominalizat de cele două țări ca Autoritatea de Management a Programului Operațional Comun România - Republica Moldova 2014-2020. Ca Autoritate Națională, în Republica Moldova a fost desemnată Cancelaria de Stat, cu rol de sprijin al Autorității de Management pentru stabilirea criteriilor de evaluare și prevederilor contractuale, asigurând conformitatea cu legislația națională.

Secretariat Tehnic Comun (STC) RO - MD este deținut de Biroul Regional pentru Cooperare Transfrontalieră Iași, Oficiul Antenă din Chișinău.

Autoritatea de Audit din cadrul Curții de Conturi a României a fost nominalizată de către țările participante ca Autoritatea de Audit pentru program. În îndeplinirea atribuțiilor sale, Autoritatea de Audit funcționează independent de Autoritatea de Management.

Comitetul Comun de Monitorizare este format din reprezentanți ai autorităților locale, regionale și centrale din statele participante la program. Fiecare țară participantă are drepturi egale de vot, indiferent de numărul reprezentanților desemnați. Pe site-ul programului nu se regăsesc informații cu privire la componența comitetului de monitorizare sau cu privire la reuniunile acestuia.

Programul Operațional România – Ucraina

Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice a fost nominalizat de cele două țări ca Autoritate de Management a Programului Operațional Comun România - Ucraina 2014-2020.

Fiecare stat a desemnat câte o Autoritate Națională al cărei rol este de a răspunde pentru crearea și funcționarea sistemelor de gestionare și de control la nivel național. În România a fost desemnat Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice drept Autoritate Națională, iar în Ucraina a fost desemnat Ministerul Dezvoltării Economice și Comerțului.

Secretariat Tehnic Comun (STC) RO - UA este deținut de Biroul Regional pentru Cooperare Transfrontalieră Suceava, desfășoară activități de informare și publicitate cu privire la program, efectuează vizitele de precontractare pentru solicitanții selectați și sprijină beneficiarii în perioada de implementare a proiectului. Două filiale ale Secretariatului Tehnic Comun operează în Ucraina, în nordul și sudul zonei programului.

Autoritatea de Audit din cadrul Curții de Conturi a României a fost nominalizată de către țările participante ca Autoritatea de Audit pentru program. În îndeplinirea atribuțiilor sale, Autoritatea de Audit funcționează independent de Autoritatea de Management.

Comitetul Comun de Monitorizare este format din reprezentanți ai autorităților locale, regionale și centrale din statele participante la program. Fiecare țară participantă are drepturi egale de vot, indiferent de numărul reprezentanților desemnați. În 25 octombrie 2018 a avut loc la Suceava ultima reuniune a Comitetului Comun de Monitorizare a Programului.

Programul de Cooperare Transfrontalieră România-Serbia

România îndeplinește rolul de Autoritate de Management prin intermediul Ministerului Dezvoltării Regionale și al Administrației Publice, Autoritatea Națională fiind înființată în cadrul Ministerului Integrării Europene în cadrul Guvernului Republicii Serbia, iar Secretariatul comun este organizat în cadrul Oficiului Regional pentru Cercetare Cross- Cooperarea transfrontalieră Timișoara. Zona eligibilă a programului este formată din județele Timiș, Caras-Severin și Mehedinți (din România) și din județele Banat de Sud, Banat Central, Braničevski, Borski, Podunavski (Republica Serbia).

Programul Interreg V A - România-Ungaria

Autoritatea de Management este reprezentată de Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice din România. Autoritatea Națională (AN) a Programului este reprezentată de Ministerul Afacerilor Externe și al Comerțului din Ungaria. SECRETARIATUL COMUN este în cadrul Biroului Regional pentru Cooperare Transfrontalieră Oradea pentru Granița România-Ungaria (BRECO) - în cadrul Incubatorului de Afaceri Euroregional.

Programul Operațional Comun Bazinul Mării Negre

Autoritatea de Management - MDRAP România. Autorități Naționale din fiecare țară arondată PO, Secretariatul Tehnic Comun este deținut de Agenția de Dezvoltare Regională Sud Est (ADR SE).

Programul de Cooperare Teritorială Ungaria – Slovacia - România – Ucraina

Următoarele organisme sunt implicate în managementul Programului HUSKROUA ENI CBC 2014-2020:

- Comitetul Comun de Monitorizare, care este responsabil de monitorizarea implementării programului.

8

Dezvoltarea capacității sectorului ONG de formulare a politicilor publice în vederea optimizării procesului de implementare a Programelor Operaționale finanțate prin fondurile europene structurale și de investiții (FESI) 2014-2020

- Autoritatea de management reprezentată de Biroul Primului Ministru (Ungaria) - asigură Managementul și implementarea Programului Operațional Comun
- Organism intermediar - Biroul Programului Széchenyi, care asigură serviciile de management, respectiv: sistem de monitorizare, management și administrare, unitatea responsabilă de transferurile financiare (Unitatea de Transferuri Financiare), sarcini legate de derularea procedurilor
- Secretariat Tehnic Comun (STC), găzduit de Biroul Programului Széchenyi - sprijină activitatea CCM, AA și a AM în exercitarea atribuțiilor curente de management care le revin
- Sucursale ale STC în aria eligibilă a programului din Ungaria, Slovacia, România și Ucraina-sunt birouri de informare la nivel local, care sprijină și acordă asistență STC în desfășurarea activității acestuia.
- Autoritatea de Audit (Direcția Generală pentru Auditul Fondurilor Europene Ungaria) - Direcția Generală pentru Auditul Fondurilor Europene Ungaria - în calitatea sa de organism independent de audit, este responsabilă de efectuarea auditurilor de desemnare și asigură efectuarea de audituri asupra sistemelor de management și control, asupra unui eșantion reprezentativ de proiecte și asupra conturilor anuale ale programului.

În a patra reuniune a Comitetului de Monitorizare a fost luată decizia lansării celui de-al treilea apel de proiecte normale în cel de-al doilea trimestru al anului 2019.

3. ASPECTE PRIVIND PLANIFICAREA ȘI LANSAREA APELURILOR DE PROIECTE

Programul Interreg V-A Romania-Bulgaria

Informațiile privind apelurile de proiecte sunt disponibile pe site-urile: <http://www.interregrobg.eu>, <http://www.cbromanialbulgaria.eu>. Informații generale se regăsesc și pe site-urile www.mdrap.ro și www.fonduri-ue care trimit la site-ul de bază <http://www.interregrobg.eu>.

Au fost lansate 3 apeluri de proiecte (pentru al treilea apel au fost organizate 2 etape), cu termen limită după 3 luni (proiecte soft), respectiv 6 luni (proiecte hard) de la lansarea apelului.

În prezent nu există apeluri deschise. Au fost depuse 855 proiecte, pe program s-a practicat supracontractarea pentru a crește șansele atingerii unui grad de absorbție de 100%.

Programul Operațional Comun România - Republica Moldova

Web-site-ul nu este foarte prietenos și nici ușor de urmărit, ultimele actualizări sunt din septembrie 2018.

Apelurile lansate au avut ca termene 21 mai 2018 pentru proiecte hard și 7 mai 2018 pentru proiecte soft. Apelul pentru proiecte soft a mai fost redeschis pentru 24 ore în 8 mai.

Programul Operațional România – Ucraina

În cadrul programului se finanțează proiecte mari de infrastructură atribuite prin încredințare directă (Direct Award). Selecția acestora a fost realizată de către o structură comună de lucru

româno-ucraineană. Alocarea maximă pentru proiectele mari de infrastructură este de 30% din contribuția UE la Programului. Lista proiectelor este inclusă în program, dar documentația tehnică aferentă acestora urmează să fie aprobată în două etape de Comisia Europeană în perioada următoare (2016-2017).

Au fost lansate 2 apeluri de proiecte pe 18 decembrie 2017:

- Apelul 1: proiecte HARD, includ o componentă de infrastructură de minimum 1 milion EUR.
- Apelul 2: proiecte SOFT, nu includ o componentă de infrastructură sau componenta de infrastructură este sub 1 milion euro/ proiect.

Termenul limită pentru depunerea aplicațiilor a fost 17 mai 2018. În prezent, proiectele depuse sunt în evaluare.

Programul de Cooperare Transfrontalieră România-Serbia

Primul apel de proiecte a fost lansat pe 15 septembrie 2015 cu termen limită pe 1 februarie 2016 iar pentru apelul de proiecte strategice pe 15 martie 2016. Al doilea apel a fost lansat pe 27 noiembrie 2017 cu termen limită pe 24 aprilie 2018.

Programul Interreg V A - România-Ungaria

Au fost lansate 3 apeluri de proiecte primul începând din decembrie 2016, rezultatele fiind publicate în august 2018 pentru următoarele două apeluri lansate în august 2017, rezultatele au fost publicate în ianuarie și aprilie 2019.

Programul Operațional Comun Bazinul Mării Negre

Programul Operațional Comun Bazinul Mării Negre 2014-2020 a organizat două cereri de propuneri în perioada 2017-2018. Primul apel a fost lansat la 31 ianuarie 2017 iar al doilea apel la 1 octombrie 2018 cu deadline 31 ianuarie 2019.

A doua cerere de propuneri pentru programul operațional comun bazinul Mării Negre pentru perioada 2014-2020 a fost închisă la 5 februarie 2019. Secretariatul Tehnic Comun a primit 247 de cereri de finanțare în valoare de 203 607 229,74 EUR (fonduri ENI).

Suma alocată acestui program a fost consumată, astfel încât nu vor mai fi alte apeluri de proiecte. Site-ul programului furnizează informații cu privire la implementare, FAQs, instrucțiuni etc. <https://blacksea-cbc.net/black-sea-basin-2014-2020/eu-regulations/>.

Se aplică costuri simplificate ca flat rate pentru costuri indirecte, max 7% din costuri directe.

Se furnizează training pentru beneficiarii de proiecte, pe naționalități.

Sunt prezentate proiectele finanțate pe obiective specifice.

Programul de Cooperare Teritorială Ungaria – Slovacia - România – Ucraina

Programul are un plan indicativ de implementare stabilit pentru perioada 2015-2024.

Potrivit Regulamentului de Punere în Aplicare, toate contractele trebuie semnate înainte de 31 decembrie 2021 și toate activitățile proiectelor finanțate în cadrul programului trebuie să se încheie pe 31 decembrie 2022. Programul se va încheia cel mai târziu la 31 decembrie 2024.

În funcție de progresele înregistrate în implementarea Programului, CCM poate decide deschiderea unor apeluri de propuneri suplimentare sau anularea unor apeluri de propuneri planificate.

Apelurile de Propuneri se lansează în decursul perioadei de implementare a programului, în conformitate cu deciziile CCM. Apelurile conțin instrucțiuni pentru potențialii beneficiari precum și o descriere a regulilor care trebuie respectate în timpul întregii proceduri de selecție. Programul utilizează două tipuri diferite de Apeluri de Propuneri:

1. *Apeluri de Propuneri Deschise* - participarea este deschisă tuturor celor interesați, aplicanți eligibili, care vor trebui să pregătească și să transmită într-un anumit termen pre-stabilit documentația completă a proiectelor lor.
2. *Apeluri de Propuneri Restricționate* - aplicabile proiectelor conținând elemente de infrastructură. Participarea este deschisă tuturor celor interesați, aplicanți eligibili, însă numai aceia care vor fi selectați pe o listă scurtă pe baza unor note conceptuale, vor fi invitați să depună o cerere de finanțare completă. Decizia finală cu privire la acordarea finanțării este bazată pe selecția cererilor de finanțare complete.

Pentru a asigura cea mai largă participare cu putință precum și transparența necesară, principiul publicității se aplică pentru toate tipurile de apeluri de propuneri. Toate anexele apelului sunt publicate pe pagina de internet a programului.

După lansarea apelurilor de propuneri au fost organizate sesiuni de informare deschise participării tuturor potențialilor beneficiari. Modificările de informații cuprinse în apelurile de propuneri, sunt incluse într-un corrigendum care conține modificările, corrigendum care va fi supus aceluiași condiții de publicitate ca și apelurile de propuneri. Corrigendumul poate extinde termenul limită de depunere astfel încât să ofere candidaților posibilitatea de a lua în considerare modificările.

4. ASPECTE PRIVIND PROCESUL DE EVALUARE A CERERILOR DE FINANȚARE

Programul Interreg V-A Romania-Bulgaria

Evaluarea se face cu evaluatori externi și începe după termenul limită aferent depunerilor de proiecte. Criteriile de evaluare și selecție a proiectelor sunt elaborate de Autoritatea de Management, împreună cu Autoritatea Națională Bulgară și Secretariatul comun și sunt aprobate de Comitetul de Monitorizare, fiind disponibile potențialilor beneficiari ca anexă la Ghidul Solicitantului.

Proiectele sunt evaluate în ordinea în care sunt primite. În cazul în care un proiect are cel puțin 90 de puncte ca scor final, acesta intră imediat în fața Comitetului de Monitorizare spre aprobare și, după respectarea procedurii de contractare, se semnează contractele de finanțare.

La depunere a proiectelor au fost aplicate plafoane pe tipuri de cheltuieli, plafoane care sunt actualizate și au ajuns în prezent la versiunea 5.

Din cele 855 proiecte depuse, au fost contractate 199 proiecte (23,28%) și contractate 162 proiecte în valoare de 252.327.922,44 euro (117% din fondurile disponibile).

Programul Operațional Comun România - Republica Moldova

Informațiile cu privire la apelurile de proiecte se regăsesc pe site-ul programului, <http://romd.net/apeluri-de-proiecte/>.

Au fost organizate două apeluri, pentru proiecte hard și soft. În prezent, nu sunt apeluri deschise.

Pentru fiecare apel de proiecte se constituie un Comitet de Selecție a Proiectelor (CSP), care va asigura respectarea cadrului procedural stabilit și care este constituit din: membri cu drept de vot - desemnați de CCM, din România și Republica Moldova, 1 Secretar, 1 Coordonator. Evaluarea proiectelor se realizează de asesori interni - din partea STC și a Oficiului Antenă Chișinău și asesori externi - experți independenți, contractați.

Dintr-unul din anunțurile publicate pe site reiese că în cadrul Programului Operațional Comun România-Republica Moldova 2014-2020 au fost depuse 241 de proiecte. Dintre acestea, 162 de proiecte sunt de tip SOFT și 79 de proiecte vizează apelul de proiecte HARD.

Programul Operațional România – Ucraina

În 2018, în cadrul Programului România-Ucraina au fost depuse 196 de proiecte, dintre care 35 de proiecte HARD și 161 de proiecte SOFT, cu o valoare totală de 106 milioane euro. În martie 2019, au fost finalizate procedurile privind prima etapă de evaluare a proiectelor HARD depuse în cadrul programului, acestea urmând să intre în etapa de evaluare tehnică și financiară.

Cele 35 de proiecte care au o componentă de infrastructură de minimum un milion de euro, depuse în cadrul apelului HARD al programului, au parcurs până în ianuarie 2019 etapa de verificare a conformității administrative și a eligibilității.

Programul de Cooperare Transfrontalieră România-Serbia

În cadrul primului apel, au fost depuse 194 proiecte, din care au fost contractate 32 proiecte. De asemenea, au fost depuse 17 proiecte strategice și finanțate 2 proiecte.

În cadrul celui de-al doilea apel, au fost depuse 176 proiecte, aflate în prezent în etapa de evaluare.

Toate proiectele depuse până la termenul limită anunțat sunt evaluate și selectate în conformitate cu criteriile de evaluare aprobate anterior de Comitetul Comun de Monitorizare. Comitetul de evaluare va efectua evaluarea propunerilor de proiecte, iar CCM va selecta proiectele propuse pentru finanțare pe baza clasamentului acordat de Comitetul de evaluare. Evaluarea va fi efectuată în două etape:

- verificarea conformității și verificarea eligibilității efectuate de evaluatori interni.
- evaluarea tehnică și financiară și incidența ajutorului de stat efectuate de evaluatori externi contractați.

Verificarea conformității cererii de proiect cu criteriile de eligibilitate poate fi făcută în întregime prin procesul de evaluare și contractare și nerespectarea criteriilor de eligibilitate stabilite poate duce la respingerea cererii în orice etapă a procesului de evaluare și contractare.

Programul Interreg V A - România-Ungaria

Au fost lansate 3 apeluri de proiecte primul începând din decembrie 2016, rezultatele fiind publicate în august 2018 pentru următoarele două apeluri lansate în august 2017, rezultatele au fost publicate în ianuarie și aprilie 2019.

Programul Operațional Comun Bazinul Mării Negre

În cadrul primului apel au fost aprobate 24 de proiecte și 19 contracte au fost semnate.

Programul de Cooperare Teritorială Ungaria – Slovacia - România – Ucraina

Cererile de finanțare transmise sunt verificate din punct de vedere administrativ și al eligibilității de către Secretariatul tehnic care pregătește un raport de evaluare cu o listă care cuprinde cererile de finanțare care respectă criteriile administrative și de eligibilitate, respectiv cererile de finanțare care nu au reușit să îndeplinească aceste cerințe.

Cererile de finanțare care îndeplinesc criteriile administrative și de eligibilitate sunt evaluate din punct de vedere calitativ. În procedura de evaluare tehnică sunt implicați evaluatori externi independenți. Cererile de finanțare vor fi atribuite evaluatorilor selectați în lista de experți, astfel încât să corespundă domeniului lor de expertiză. Lista de experți este alcătuită după lansarea Apelurilor de Propuneri deschise în toate cele patru țări, luând în considerare principiul publicității, după cum a fost definit anterior. Fiecare cerere de finanțare va fi evaluată de cel puțin doi evaluatori independenți care vor acorda punctaje în baza unei grile de evaluare conținând un set de criterii predefinite în cadrul Manualului de Selecție și Evaluare aprobat de către CCM.

Pe baza punctajului dat de evaluatori, STC pregătește un raport de evaluare tehnică, incluzând o listă de clasificare a cererilor de finanțare ordonate pe priorități în funcție de numărul de puncte obținut. CCM aprobă Raportul de Evaluare Tehnică și, pe baza listei de clasificare și în limita bugetului disponibil, aprobă proiectele cu cele mai mari punctaje la evaluare, și decide asupra sumelor maxime ce vor fi atribuite în fiecare caz. CCM poate alcătui o listă de rezervă pentru fiecare prioritate, conținând cererile de finanțare eligibile care nu pot fi finanțate datorită lipsei fondurilor disponibile. AM poate desfășura la orice moment verificări ale procesului de selecție pentru a controla și supraveghea eficacitatea și calitatea evaluărilor.

În cazul în care un aplicant consideră că procesul de selecție a fost alterat de o eroare, Beneficiarul Lider a cererii de finanțare în cauză este îndreptățit să depună o reclamație la AM/STC. AM, cu asistența STC, va analiza reclamația și va pregăti propria analiză tehnică cu privire la caracterul întemeiat al reclamației.

5. ASPECTE PRIVIND IMPLEMENTAREA

Programul Interreg V-A Romania-Bulgaria

Monitorizarea proiectelor și sprijinul beneficiarilor se face de BRCT Călărași.

Site-ul AM Ro-Bg are toate informațiile necesare. Acestea sunt suplinite prin contactul permanent cu beneficiarii prin rețelele de socializare.

Se aplică costuri simplificate - % atât pentru cheltuieli indirecte cât și pentru salarii, pe baza unei proceduri agreată înainte de lansare, fără a se verifica niciun document. Au instruit auditorii care au înțeles avantajele acestui sistem. Pentru perioada următoare vor să introducă toate opțiunile de costuri simplificate. Totul este on-line - depunere proiecte, evaluare, monitorizare, informare.

Au proceduri interne pe care le simplifică și le reduc ca volum continuu.

Au un soft specializat pentru programele de cooperare, e-Ms Electronic Monitoring System, care permite efectuarea on-line a tuturor operațiunilor. Sistemul electronic de depunere și monitorizare și plăți e-Ms specific PO de cooperare transfrontalieră este nou pentru perioada 2014-2020, este foarte bun, totul este digitalizat, se pot urmări cheltuielile imediat ce sunt validate în sistem.

Stadiul punctual al programului indică un grad de absorbție de 16,83%. Au fost finalizate 46 proiecte iar 115 proiecte sunt în implementare.

Programul Operațional Comun România - Republica Moldova

Web-site-ul nu este foarte prietenos și nici ușor de urmărit, ultimele actualizări sunt din septembrie 2018. Lista proiectelor finanțate prin program indică un număr de 3 proiecte, cu o valoare totală a cheltuielilor eligibile de 5,236 mil euro, ceea ce implică un stadiu al absorbției de 6,49%.

Autoritatea de Audit realizează anual auditul sistemelor de gestiune și de control, pe un eșantion corespunzător de proiecte și asupra conturilor programului.

Programul Operațional România – Ucraina

Pagina privind implementarea aferentă site-ului de program este în actualizare iar restul de informații nu sunt actualizate.

Astfel, un anunț din noiembrie 2018 menționa faptul că au fost aprobate de către CE patru proiecte mari de infrastructură propuse pentru finanțare prin Programul Operațional Comun România-Ucraina 2014-2020, cu o valoare totală de 21,2 milioane de euro, din care 17,5 milioane de euro reprezintă contribuția Uniunii Europene.

Pe de altă parte, lista de proiecte contractate, publicată pe site-ul acestui program, cuprinde un număr de 3 proiecte aferente axei de asistență tehnică, în valoare de 3,945 mil euro.

Din datele comunicate, stadiul estimat al absorbției este de 35,74%.

În martie 2019 a fost semnat primul contract de finanțare în cadrul Programului Operațional Comun România-Ucraina 2014-2020, pentru proiectul cu titlul “Infrastructură transfrontalieră de sănătate”.

Programul de Cooperare Transfrontalieră România-Serbia

Din informațiile publicate pe site-ul programului referitor la rezultatele atinse, rezultă un stadiu estimat al absorbției de 62,55%.

Programul Interreg V A - România-Ungaria

Corelând listele cu proiectele selectate și contractate, rezultă un stadiu estimat al absorbției de 17,22%.

Programul Operațional Comun Bazinul Mării Negre

Corelând listele cu proiectele selectate și contractate, rezultă un stadiu estimat al absorbției de 50,39%.

Programul de Cooperare Teritorială Ungaria – Slovacia - România – Ucraina

Corelând listele cu proiectele selectate și contractate, rezultă un stadiu estimat al absorbției de 63,55%.

6. CONSTATĂRI. ANALIZA SWOT

<i>Puncte tari</i>	<i>Puncte slabe</i>
Structura funcțională și operațională aproape neschimbată încă de la începutul perioadei anterioare de programare.	Alocare bugetară redusă ca mărime pentru programele gestionate și proiecte relativ mici implementate.
Fluctuație redusă a personalului conferă continuitate și stabilitate activităților derulate.	Diferențele de limbă și cultură în raport cu partenerii de proiect pot ridica probleme de comunicare și conduce la întârzieri în derularea implementării proiectelor.
Existența unui sistem electronic pentru gestionarea proiectelor, atât în faza de depunere, cât și în faza de implementare.	
Introducerea și utilizarea în practica curentă a unor instrumente de simplificare a proiectelor (ex: costuri simplificate pentru cheltuieli indirecte și salarii).	
Comunicare bună cu solicitanții/beneficiarii prin intermediul paginii de internet proprii și prin prezența activă în social media.	

Oportunități	Amenințări
Cooperarea teritorială reprezintă un subiect de interes pentru statele membre și pentru Uniunea Europeană.	Instabilitatea politică și legislativă, atât din România, cât și din statele partenere, generează probleme și întârzieri în derularea proiectelor.
Relații deja existente între autoritățile/instituțiile/ companiile/ ONG-urile din statele partenere din zona de frontieră eligibilă	

7. CONCLUZII

7.1 Concluzii cu caracter procedural

- Procedurile sunt accesibile pe site-urile programelor și ale AM;
- În cazul PO România - Bulgaria sunt aplicate costurile simplificate extinse - cheltuieli directe și personal.

7.2 Concluzii cu caracter instituțional

- Deși sunt în cadrul AM PO Cooperare Teritorială reușesc să aibă și să utilizeze toate resursele la dispoziție

7.3 Concluzii cu caracter de comunicare

- Comunicarea directă cu beneficiarii prin intermediul rețelelor de socializare.
- Se asigură promovarea proiectelor de tip bună practică prin elaborarea și publicarea fișelor de proiect

7.4 Concluzii cu caracter de reglementare

- Au participat direct la elaborarea și negocierea programului, foarte bună relația cu CE.

8. RECOMANDĂRI

8.1 Recomandări cu caracter de reglementare

- Participarea reprezentanților AM la negocierea programului ca standard de bună practică
- Analiza de context a programului corelată cu strategiile naționale în domeniu ca standard de bună practică

8.2 Recomandări cu caracter procedural

- Aplicare costuri simplificate ca standard de bună practică

8.3 Recomandări cu caracter instituțional (management, resurse umane, organizare etc.)

- În vederea creșterii gradului de transparență, este utilă îmbunătățirea modalității de centralizare a informațiilor aferente depunerii de proiecte (proiecte depuse, selectate, contractate) în vederea monitorizării gradului de absorbție.

8.4 Recomandări cu caracter de comunicare (interna, interinstituțională, cu beneficiarii/potențiali beneficiari)

- Consituirea unui exemplu de bună practică pentru Ro-BG și invitarea lor la întâlnirile cu consultanții ACRAFE.

FIȘA SINTETICĂ A PROGRAMULUI NAȚIONAL DE DEZVOLTARE RURALĂ

1. INTRODUCERE

Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 (PNDR) finanțează 17 măsuri de dezvoltare rurală:

- Măsura-01- Acțiuni pentru transferul de cunoștințe și acțiuni de informare
- Măsura-02- Servicii de consiliere, servicii de gestionare a fermei și servicii de înlocuire în cadrul fermei
- Măsura-03- Sisteme de calitate pentru produsele agricole și alimentare
- Măsura-04- Investiții în active fizice
- Măsura-05- Refacerea potențialului de producție agricolă afectat de dezastre naturale și de evenimente catastrofale și instituirea unor măsuri de prevenire corespunzătoare
- Măsura-06- Dezvoltarea fermelor și a întreprinderilor
- Măsura-07- Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale
- Măsura-08- Investiții în dezvoltarea zonelor împădurite și în îmbunătățirea viabilității pădurilor
- Măsura-09- Înființarea de grupuri și organizații de producători în agricultură și silvicultură
- Măsura-10- Agro-mediu și clima
- Măsura-11- Agricultură ecologică
- Măsura-13- Plăți pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice
- Măsura 14 - Bunăstarea animalelor
- Măsura-15- Servicii de silvo-mediu, servicii climatice și conservarea pădurilor
- Măsura-16- Cooperare
- Măsura-17- Gestionarea riscurilor
- Măsura-19- Sprijin pentru dezvoltarea locală LEADER (DLRC - Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității)

PNDR are o alocare financiară de 9.472,65 mld Euro din care 8.127,99 mld Euro FEADR și 1.344,65 mld Euro contribuție națională.

17

Dezvoltarea capacității sectorului ONG de formulare a politicilor publice în vederea optimizării procesului de implementare a Programelor Operaționale finanțate prin fondurile europene structurale și de investiții (FESI) 2014-2020

Principalele instituții care asigură implementarea Fondului european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) prin intermediul Programului Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) sunt:

- Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR), prin Direcția Generală pentru Dezvoltare Rurală îndeplinește rolul de **Autoritate de Management pentru PNDR** și are în responsabilitate funcția de implementare și managementul Programului.
- **Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (AFIR)** acționează ca Autoritate de Plată asigurând implementarea tehnică și financiară pentru toate măsurile de finanțare ale PNDR, cu excepția celor destinate pentru arii cu constrângeri naturale (ANC). AFIR are în responsabilitate funcția de plată și funcționează după următoarea structură:
  - 1 unitate centrală de coordonare
  - 8 centre regionale și 41 de oficii județene
- **Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA)** îndeplinește rolul de Organism Delegat.
- **Curtea de Conturi a României** acționează ca Organism de Certificare.
- **Autoritatea Competentă** din cadrul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

Programul Național de Dezvoltare Rurală pentru perioada 2014-2020 a fost aprobat la data de 26 mai 2015.

Până în prezent s-au realizat 8 modificări ale Programului, cea mai recentă fiind din 23 ianuarie 2019 (vers 9), presupunând corectarea unei erori materiale în cadrul Măsurii 20 Asistență Tehnică. Modificările au fost determinate de introducerea unor măsuri noi, de corecții aduse programului sau alte modificări care nu au fost de substanță. În cadrul versiunilor Programului, s-au efectuat următoarele tipuri de modificări:

- Introducerea prevederilor privind punerea la dispoziția beneficiarilor a instrumentelor financiare pentru facilitarea accesului la sursele de finanțare din piață (instrumentul de garantare);
- Modificări privind modalitatea de aplicare a procesului de selecție (posibilitatea organizării uneia sau mai multor sesiuni continue de depunere a proiectelor cu o alocare financiară raportată la o perioadă predefinită, precum și posibilitatea stabilirii unui plafon maxim de 20% pentru care se poate contracta, cu depășirea valorii sumelor alocate în euro la nivel de măsură/ submăsură);
- Modificare privind valoarea procentuală maximă a avansurilor care pot fi acordate în cazul plăților compensatorii pe suprafață;
- Modificarea perioadei contractelor care conferă dreptul de folosință asupra clădirilor și a terenurilor;
- Introducerea și modificarea unor submăsuri: modificarea submăsurilor sM4.3, sM 6.1 și 6.3, sM 6.4 (completarea principiului de selecție), sM 8.1, M11 (pachetul 6), sM 15.1 și introducerea pachetelor noi M10, introducerea M14, introducerea sM 17.1, actualizarea prevederilor Cap 8.1 și a fișelor sub-măsurilor 4.1, 4.1a, 4.2, 4.2a și 6.4 - IF;
- Modificarea planului financiar - Cap.10, a planului de indicatori - Cap. 11 și a cadrului de performanță - Cap. 7;
- Actualizarea indicatorilor comuni de context - Cap. 4;

18

- Modificarea Cap. 15, secțiunea 15.4 - SUERD;
- Completarea Cap. 15, secțiunea 15.6 - AT;
- Modificarea Dispozițiilor tranzitorii - Cap.19;
- Modificări OMNIBUS;
- Introducerea M5 și SM 7.4 (pentru finanțarea anumitor acțiuni care să conducă la prevenirea apariției epizootiilor - pesta porcină africană) și modificarea planului financiar, a planului de indicatori și a cadrului de performanță ca urmare a introducerii M5 și SM 7.4;
- Modificare Cap 8.1 - costuri generale IF;
- Fine-tuning M 13;
- Modificare SM 17.1;
- Actualizare informații și diverse corecții tehnice aferente unor măsuri și capitole ale programului.

2. ANALIZA CADRULUI INSTITUȚIONAL

Gestionarea programului național de dezvoltare rurală este realizată printr-o colaborare strânsă între AM PNDR și AFIR.

AFIR a fost înființată în anul 2014, ca urmare a reorganizării Agenției de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, instituție care a asigurat derularea în bune condiții a managementului PNDR 2007 - 2013 și continuă să asigure absorbția eficientă a fondurilor europene puse la dispoziția României prin PNDR 2014 - 2020.

În vederea monitorizării eficacității implementării PNDR 2014 - 2020 este constituit, în conformitate cu prevederile art. 47 - 49 din Regulamentul (CE) nr. 1303/2013, un **Comitet de Monitorizare** pentru PNDR 2014 - 2020, care se asigură de eficacitatea și calitatea implementării programului național.

Până în prezent, au avut loc 7 reuniuni a Comitetului de Monitorizare PNDR și 1 întâlnire de lucru.

În cadrul CM PNDR au fost constituite 8 **Grupuri tehnice de lucru**, pe domenii specifice, la care participă membrii CM, reprezentanți ai altor autorități ale administrației publice centrale, ai structurilor asociative ale administrației publice locale, ai partenerilor relevanți reprezentând organizații din mediul economic, social, academic și din societatea civilă.

PNDR este unul dintre programele în care procesul de consultare este bine pus la punct, asigurând o colaborare activă cu părțile interesate. Până la data redactării prezentei fișe de program, au avut loc **68 de întâlniri** ale grupurilor de lucru¹ și subgrupurilor de lucru din cadrul CM, respectiv:

- GL Agricultură: 22 întâlniri;
- GL Dezvoltare economică în spațiul rural: 5 întâlniri;
- GL Industrie alimentară, 13 întâlniri;
- GL Infrastructură rurală: 4 întâlniri;
- GL LEADER: 2 întâlniri;

¹ Sursa: <https://www.madr.ro/pnдр-2014-2020/implementare-pnдр-2014-2020/comitet-monitorizare/grupuri-de-lucru.html>

- GL Mediu: 5 întâlniri;
- GL Pomicultură: 9 întâlniri;
- GL Silvicultură: 3 întâlniri;
- Subgrupul de lucru Cooperare: 5 întâlniri.

Astfel, în privința comunicării la nivelul AM PNDR, cel mai eficient instrument utilizat îl reprezintă Grupurile Tehnice de Lucru. De asemenea, prin intermediul RNDR (Rețeaua Națională de Dezvoltare Rurală) au fost realizate o serie de work-shop-uri tematice (inovare, mediu, etc) în cadrul cărora, datorită varietății experienței participanților, au putut fi clarificate multe aspecte cu impact în derularea efectivă a programului.

În privința comunicării la nivel instituțional, este resimțită lipsa unei legături strânse cu direcțiile din minister care elaborează politicile sectoriale; nevoia acestei legături provine din faptul că structurile suport ar trebui angrenate în elaborarea politicilor.

Comunicarea cu alte autorități de management ale programelor operaționale este deficitară, astfel încât nu sunt suficient cunoscute practicile altor programe pentru a se putea valorifica bunele practici (ex. contractarea și implementarea proiectelor în care solicitantul este un parteneriat care nu are personalitate juridică proprie, situație care a ridicat o serie de provocări în ceea ce privește derularea achizițiilor, transferul finanțării între parteneri instituții publice - persoane juridice din mediul privat).

Din punct de vedere al resurselor umane, organigrama este structurată astfel încât să fie acoperite toate măsurile de finanțare din cadrul programului, însă nivelul de încărcare al personalului este foarte mare în perioadele de timp în care se suprapun mai multe apeluri.

La nivelul central al Autorității de Management sunt 90 de angajați, însă există și funcții vacante. În ceea ce privește AFIR, numărul posturilor aprobate este de 1.800.

Nu au fost înregistrate fluctuații semnificative de personal, astfel încât expertiza personalului actual a putut fi valorificată pentru îmbunătățirea continuă a implementării PNDR.

Comunicarea/informarea beneficiarilor și potențialilor beneficiari este delegată AFIR (help-desk). Chiar în situația supraaglomerării personalului AM PNDR, pe măsură ce sunt primite solicitări pe care le consideră utile/aplicabile mai multor beneficiari, acestea sunt distribuite la AFIR pentru a fi făcute publice. În funcție de gradul de dificultate al întrebării adresate, durata de răspuns poate varia de la 4-5 zile la 30 de zile.

Informațiile despre PNDR sunt disponibile pe mai multe site-uri, însă site-ul de bază este portalul gestionat de AFIR: www.afir.info, care este permanent actualizat și care are o serie de funcțiuni extrem de practice în derularea programului, ca de exemplu:

- afișarea în timp real a bugetului rămas pentru apelurile de proiecte lansate, a numărului de proiecte depuse și a fondurilor solicitate de acestea;

- publicarea centralizată a rapoartelor de selecție, de contestații cu facilități de căutare după tip raport (final, parțial, rectificat, suplimentar, individual, erată), tip proiect (eligibile, eligibile fără finanțare, neeligibile etc), sub-măsură, sesiune, an, data publicării

Alte site-uri cu informații generale despre PNDR:

- <http://www.pndr.ro/> - site gestionat de AM PNDR, care concentrează informații generale despre program iar pentru informații punctuale sunt direcționări către site-ul AFIR.
- <http://www.madr.ro/pndr-2014-2020.html> – pe site-ul MADR există o secțiune dedicată programului cu informații generale.

3. ASPECTE PRIVIND PLANIFICAREA SI LANSAREA APELURILOR DE PROIECTE

Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) 2014 - 2020 a fost transmis oficial în data de 1 iulie 2014 către Comisia Europeană în vederea aprobării. În varianta înaintată Comisiei Europene, programul avea 15 măsuri de finanțare și o alocare totală de 9,85 miliarde de euro. PNDR a fost adoptat oficial de către CE în 26 mai 2015².

Prima sesiune de depunere a proiectelor în cadrul PNDR 2014 - 2020 a fost lansată în **martie 2015** (submăsurile 4.1 și 6.1) iar primele plăți au fost realizate în **februarie 2016**³. Începând cu prima sesiune de depunere de proiecte, potențialii beneficiari au avut posibilitatea de a încărca în format electronic Cererea de Finanțare, cu toate documentele anexate pentru a fi transmise automat către APDRP/AFIR.

Au fost realizate demersuri de publicare a unor calendare estimative privind lansarea apelurilor de selecție, spre sfârșitul primului trimestru din an, ultimul calendar de apeluri fiind publicat la 29 martie 2017 pe site-ul MADR iar pe site-ul AFIR este publicat Calendarul estimativ de lansare a sesiunilor de depunere a proiectelor în trimestrul I - 2019.

Planificarea și lansarea apelurilor de proiecte a avut diverse condiționări, principalele fiind date de cadrul legislativ, cererile pieței (potențialii beneficiari) și capacitatea personalului instituțiilor implicate de a gestiona pregătirea documentațiilor aferente (ghiduri, formulare, proceduri de implementare).

Informațiile privind lansarea sesiunilor de depunere se regăsesc pe portalul www.afir.info, care este permanent actualizat cu ultimele informații specifice.

Lansarea sesiunii de depunere a proiectelor / cererilor de finanțare se stabilește în corelare cu respectarea unui termen de cel puțin **7 zile calendaristice** de la publicarea pe site-ul AFIR a

² Sursa: comunicat presă, Agerpres: https://www.economica.net/romania-a-primit-approbarea-oficiala-din-partea-comisiei-europene-pentru-pndr-2014-2020_101516.html#n

³ Sursa: Comunicate de presă publicate de APDRP / AFIR pe site-ul www.afir.info

ghidului solicitantului și a documentelor de procedură aferente, în forma finală aprobată⁴. Concret, lansarea sesiunii de depunere a proiectelor se realizează după 10 zile de la publicarea pe site-ul AFIR a ghidului solicitantului și a documentelor de procedură aferente, însă pragurile de calitate aferente depunerii lunare sunt anunțate cu o zi înainte de lansarea sesiunii de depunere.

Documentația aferentă Ghidurilor Solicitantului este foarte stufoasă, fapt datorat pe de o parte complexității programului și pe de altă parte solicitărilor de clarificări primite de-a lungul timpului din partea beneficiarilor.

Preocupări legate de îmbunătățirea și simplificarea procedurilor de lucru există atât la nivel de AFIR cât și la nivel de AM PNDR. Indiferent de sursa de proveniență, propunerile de simplificare ale programului sunt luate în considerare și dezbătute. Motivele respingerii proiectelor sunt analizate în vederea îmbunătățirii ghidurilor și procedurilor de lucru. Argumentele aduse de solicitanți / beneficiari în contestațiile depuse sunt analizate în vederea îmbunătățirii procedurilor de verificare sau a cunoștințelor teoretice și practice ale personalului implicat în implementarea programului.

Pe parcursul implementării programului, au fost aplicate o serie de măsuri cu privire la oprirea depunerii continue a proiectelor în cadrul sesiunii anuale înainte de termenul limită prevăzut în nota de lansare, cu scopul de a simplifica procesul de evaluare și selecție, diminuând volumul de muncă al evaluatorilor. Măsurile aplicate au fost ca urmare a depunerii unui număr mult mai mare de proiecte față de alocarea aferentă sub-măsurii ceea ce implică un efort semnificativ în evaluarea tuturor proiectelor depuse. Astfel, a fost luată decizia ca depunerea continuă se fie oprită înainte de termenul limită prevăzut inițial atunci când valoarea publică totală a proiectelor depuse având un punctaj estimat mai mare sau egal cu pragul de calitate aferent lunii / trimestrului respectiv ajunge la **200%, ulterior 150% din nivelul alocării sesiunii anuale**, cu excepția primelor 5 zile calendaristice din fiecare etapă de depunere stabilită.

Depunerea cererilor de finanțare se realizează cu ajutorul unui modul on-line pe portalul www.afir.info, care permite încărcarea cererilor de finanțare. În ultimul an, a fost introdusă posibilitatea semnării cu semnătură electronică a cererii de finanțare. Aspectele birocratice privind semnarea documentelor, numerotarea, conformitatea cu originalul au fost reduse în mod semnificativ.

Decizia de lansare a întregii alocări financiare în sesiunile din 2017 - 2018 a fost determinată de iminența Brexit-ului, respectiv de incertitudinea cu privire la disponibilitatea finanțării europene după ce se va fi produs ieșirea Regatului Unit din Uniunea Europeană, decizie votată în 23 iunie 2016.

⁴ Art. 5, alin (1) din Ordinul 30 / 16.02.2017 privind modificarea și completarea OMADR nr. 763/2015 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare a contestațiilor pentru proiectele aferente măsurilor din PNDR 2014-2020 (PNDR)

4. ASPECTE PRIVIND PROCESUL DE EVALUARE A CERERILOR DE FINANȚARE

Fișele de evaluare aplicate în procesul de evaluare a proiectelor sunt publicate pe site-ul AFIR cu 10 zile înainte de momentul lansării sesiunii de depunere, împreună cu Ghidul Solicitantului și formularele aferente cererii de finanțare.

Ghidul Solicitantului este publicat spre consultare înainte de lansarea sesiunilor de depunere, astfel încât orice parte interesată are posibilitatea de a transmite observații sau propuneri de modificare. Modificările aduse Ghidului Solicitantului sau fișelor de evaluare sunt discutate în cadrul Grupurilor de lucru.

Manualul de procedură pentru evaluarea și selectarea cererilor de finanțare pentru proiecte aferente sub-măsurilor, măsurilor și schemelor de ajutor de stat sau de minimis aferente Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014 - 2020 a ajuns în prezent la versiunea 12.

O analiză a duratei medii de evaluare a proiectelor depuse în cadrul PNDR în perioada 2015 - 2018 pe **13 sub-măsuri** (SM 4.1, SM 4.1a, SM4.2, SM4.2a, SM4.2 GBER, SM 6.1, SM 6.2, SM 6.4, SM 16.1, SM 16.1a, 16.4, 16.4a, SM 19.1) realizată pe 25% din rapoartele de selecție publicate (**225 rapoarte de selecție analizate pe apeluri și alocări distincte**), indică o durată medie de **5,3 luni** în care solicitantul primește răspuns în ceea ce privește rezultatul evaluării, față de momentul depunerii cererii de finanțare.

Până la data redactării prezentei fișe, au fost publicate **969 rapoarte de selecție**, din care aprox. 10% (94 rapoarte) reprezintă erate la rapoartele publicate anterior.

Conform Regulamentului de Organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare a contestațiilor, termenul de evaluare lunară/trimestrială a proiectelor este de maxim 35/40 zile lucrătoare pentru proiectele cu obligativitatea realizării vizitei pe teren, respectiv 90 zile lucrătoare de la sfârșitul lunii/trimestrului respectiv. Termenul se poate prelungi cu 10 zile lucrătoare dacă sunt în evaluare proiecte pentru două sau mai multe sub-măsuri⁵.

Adăugând la această durată și o durată medie a etapei de contractare de 3 luni și o durată similară pentru derularea procedurilor de achiziții, în special pentru proiectele care implică lucrări de construcții, rezultă că **o investiție complexă poate fi demarată la aproximativ 1 an** de la depunerea cererii de finanțare.

În ceea ce privește implementarea proiectelor care presupun achiziții simple, acestea pot fi demarate în aproximativ 9 luni de la momentul depunerii cererii de finanțare.

În procesul de evaluare sunt situații care evidențiază puncte de vedere diferite între solicitanți și evaluatori sau chiar între evaluatori (nivel județean față de nivel regional sau nivel central). Cauzele care generează aceste interpretări provind din înțelegerea diferită a Ghidului Solicitantului sau interpretarea diferită a legislației. Aceste situații conduc la depunerea de contestații, care pot fi depuse începând cu data publicării Raportului de Selecție lunar /

⁵ Articolul 6, alin (4) din ordinul 30/16.02.2017 privind modificarea și completarea OMADR nr. 763/2015 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare a contestațiilor pentru proiectele aferente măsurilor din PNDR 2014-2020 (PNDR)

trimestrial / final pe pagina de internet AFIR, solicitanții având la dispoziție 7 zile lucrătoare de la postarea Raportului de selecție.

Termenul de analizare a contestațiilor depuse pentru un raport de selecție lunar este de 15 zile lucrătoare, termen care poate fi prelungit cu maxim 10 zile lucrătoare de către AFIR dacă se analizează contestații depuse pe două sau mai multe sub-măsuri sau dacă numărul de contestații depuse este foarte mare⁶⁶.

Din analiza efectuată asupra a 25% din rapoartele de contestații (65 raporte alese aleatoriu din 259 publicate, excluzând eratele), timpul mediu de așteptare pentru publicarea rapoartelor de contestații este de **45 zile**.

Până la data redactării prezentei fișe, au fost publicate 303 rapoarte de contestații, din care 15% reprezintă erate la rapoartele publicate anterior.

Termenele de evaluare sunt influențate de lansarea simultană a mai multor apeluri, ceea ce conduce la supra-încărcarea personalului existent. Lansarea simultană a mai multor apeluri a fost influențată atât de presiunile pieței, cât și de contextul politic.

În urma evaluării proiectelor s-au întocmit rapoarte cu problemele identificate în contestații sau spețele pentru care au fost solicitate clarificări care s-au constituit în măsuri de îmbunătățire a procedurilor interne.

Cadrul legislativ incomplet, interpretabil sau înțeles insuficient generează o serie de probleme pe parcursul implementării programului de finanțare.

5. ASPECTE PRIVIND IMPLEMENTAREA

Implementarea proiectelor se realizează în baza procedurilor de lucru care sunt publice și disponibile pe site-ul AFIR. La data redactării prezentei fișe, erau disponibile următoarele versiuni ale procedurilor aferente implementării programului:

- manualul de achiziții pentru beneficiari publici, versiunea 03
- procedura implementare - sect. I Contractare și modificare contracte, versiunea 08
- procedura implementare și Formulare generale - Autorizare Plati, versiunea 07

În plus, pentru fiecare sub-măsură există instrucțiuni de lucru specifice.

Demararea propriu-zisă a proiectelor de investiții este influențată de capacitatea financiară a solicitanților, care trebuie să demonstreze capacitatea de co-finanțare la momentul semnării contractului de finanțare. De asemenea, continuarea implementării proiectelor după finalizarea resurselor proprii disponibile este influențată de capacitatea solicitantului de a atrage alte surse de finanțare, investițiile de tip start-up prezentând cel mai ridicat grad de risc din acest punct de vedere, în ceea ce privește finalizarea investiției începute.

Derularea procedurilor de achiziții se realizează prin intermediul portalului www.afir.info. O măsură de simplificare a procedurilor de achiziții în cazul beneficiarilor privați a fost dată de

⁶⁶ Articolul 10, alin (8) din ordinul 30/16.02.2017 privind modificarea și completarea OMADR nr. 763/2015 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare a contestațiilor pentru proiectele aferente măsurilor din PNDR 2014-2020 (PNDR)

introducerea utilizării bazei de date cu prețuri de referință, care scurtează durata de aprox. **2 luni** aferentă procedurii de selecție oferte pentru achiziții cu valori mai mari de 15.000 euro în aprox. **10 zile**.

Din data de 01.12.2018, AFIR a extins primirea cererilor de plată ale beneficiarilor de finanțare europeană nerambursabilă prin intermediul noului modul on-line destinat autorizării plăților pentru toate proiectele de investiții finanțate prin PNDR 2020. Astfel, experții AFIR realizează în prezent evaluarea dosarelor de plată depuse on-line, doar în sistemul informatic al Agenției, pentru toate submăsurile PNDR gestionate.

Termenul maxim de verificare și autorizare la plată a unui dosar tip cerere de plată este de 25 de zile lucrătoare de la data înregistrării dosarului, cu excepția dosarelor cererilor de plată incluse în eșantionul de control la fața locului. Acest termen cuprinde și perioada de finalizare a verificării dosarului cererii de plată și autorizarea/ refuzul plății prin emiterea certificatului de plată/ notei de refuz la plată. Termenul maxim de la data înregistrării dosarului cererii de plată și până la data efectuării plății este de 90 zile calendaristice⁷.

Cererile de plată evaluate la nivel județean/regional sunt verificate la nivel central prin eșantion de control, pe baza a cel puțin 4 factori de risc. Scopul eșantionului este de a verifica cheltuielile/obiectivele realizate și declarate de către beneficiar în cadrul proiectului, precum și respectarea prevederilor procedurale și ale legislației în vigoare de către experții de la nivel județean/regional.

Pe durata implementării programului de finanțare, nu au fost întârzieri notabile în ceea ce privește rambursarea fondurilor, durata medie pentru rambursarea cheltuielilor eligibile încadrându-se în media de 30 - 60 de zile de la data depunerii cererii de rambursare, termenul ajungând la 90 de zile pentru cererile de rambursare incluse în eșantionul de verificare.

Demersuri concrete în vederea simplificării implementării proiectelor au fost luate și în ceea ce privește reducerea perioadei de monitorizare și introducerea eșantionării pentru verificarea cererilor de rambursare.

Condițiile de eligibilitate și de selecție trebuie respectate de beneficiari pe toată durata de valabilitate a contractului de finanțare, care este formată din durata de execuție (implementare) a proiectului la care se adaugă 5 ani de monitorizare de la data ultimei plăți efectuate de Autoritatea Contractantă.

Cadrul legislativ aplicabil este de multe ori incomplet, insuficient de clar sau generează interpretări la nivelul celor care trebuie să îl respecte sau să îl aplice. Câteva exemple:

- modalitatea de tratare a solicitantului de tip ONG în ceea ce privește derularea achizițiilor, respectiv respectarea legislației aplicabile beneficiarilor publici sau cea aplicabilă beneficiarilor privați, este neclară;
- alegerea modalității de achiziție a serviciilor de același tip (în cazul serviciilor de consultanță pentru întocmirea și pregătirea dosarului cererii de finanțare), respectiv prin raportare la valoarea estimată **cumulată** a serviciilor considerate similare, pe care autoritatea contractantă le-a atribuit sau intenționează să le atribuie pe întregul an

⁷ Conform Procedurii de autorizare plăți v. 07

bugetar, sau prin raportare la valoarea individuală pe proiect a acestor servicii (art. 17 alin. (1) și alin. (2) din Anexa la H.G. nr. 395/2016).

Modificările legislative pot genera efecte semnificative în implementarea proiectelor contractate, câteva exemple:

- majorarea substanțială a salariului minim în firmele de construcții, măsură luată de Guvern prin OUG 114/2018, a generat depășiri de costuri prevăzute inițial în proiecte;
- radierea de drept din Registrul Comerțului, începând cu data de 18.03.2019 a PFA-urilor și II-urilor care au autorizate mai mult de 5 clase de activități prevăzute de codul CAEN în cazul PFA-urilor, respectiv 10 clase de activități în cazul II-urilor a generat radierea beneficiarilor de finanțări nerambursabile aflați în perioada de implementare a proiectelor sau în perioade de monitorizare.

6. CONSTATĂRI. ANALIZA SWOT

Puncte tari	Puncte slabe
Utilizarea portalului www.afir.info , prin modulul online dedicat utilizatorilor înregistrați pentru toate etapele de la depunerea unui proiect, contractare, depunere dosare de achiziții și dosare de plată.	Lipsa posibilității de anticipare a momentului lansării sesiunilor de depunere proiecte și termenele reduse ca durata între data anunțării apelurilor de proiecte și demararea depunerii.
Atitudine proactivă continuă orientată spre îmbunătățirea și simplificarea procedurilor de lucru.	Întârzieri în respectarea termenelor de evaluare estimate.
Mecanism de consultare foarte eficient, prin operaționalizarea grupurilor tehnice de lucru din cadrul CM	Slabă colaborare cu alte AM-uri în vederea schimbului de experiență pentru derularea programelor.
Introducerea unor instrumente concrete de simplificare: utilizarea bazei de prețuri de referință pentru simplificarea achizițiilor de echipamente, utilizarea costurilor standard.	Aplicare neunitară a condițiilor de finanțare sau privind evaluarea / implementarea proiectelor la nivel teritorial.
Structură organizatorică cu experți proprii, cu experiență inclusiv la nivel teritorial (regional și județean).	Nu există o legătură strânsă cu direcțiile din minister care elaborează politicile sectoriale, în vederea angrenării acestor structuri în elaborarea politicilor.
Existența unei bune expertize a personalului în derularea activităților specifice implementării programului de finanțare.	
Buna organizare și actualizare periodică a portalul dedicat programului.	
Oportunități	Amenințări
Disponibilitatea fondurilor ESI pentru perioada 2014 - 2020, ca principal instrument de politică de investiții al UE.	Cadrul politic și legislativ aflat în continuă schimbare induce instabilitate în cadrul mediului economic.

Cererea de produse agricole de calitate produse local este în creștere.	Lipsa fondurilor pentru co-finanțarea investiției de către potențialii beneficiari îngreunează procesul de absorbție.
Digitalizarea informațiilor cu caracter public la nivelul altor instituții publice implicate în derularea proiectelor.	

7. CONCLUZII

7.1 Concluzii cu caracter de reglementare

Aspectele legislative incomplet comunicate sau incomplet cunoscut determină blocaje în lansarea sau implementarea sub-măsurilor; câteva exemple:

- Modificările legislative în domeniul construcțiilor, odată cu declararea sectorului construcțiilor ca sector prioritar în perioada 2019 - 2029 și ca urmare a publicării OUG 114/2018 care aduce o serie de măsuri în domeniul construcțiilor, dar nu clarifică multe aspecte cu privire la aplicarea lor;
- Modificări ale legislației sanitare (ordinul 119/2014 modificat în 2018) cu impact asupra autorizării din punct de vedere sanitar a activităților finanțate prin PNDR (ex. modificarea distanțelor minime de protecție sanitară);
- legislația europeană cu privire la produsele tradiționale.

7.2 Concluzii cu caracter procedural

Preocuparea continuă legată de îmbunătățirea și simplificarea procedurilor de lucru, atât la nivel de AFIR cât și la nivel de AM PNDR, au creat premisele pentru:

- atingerea unui grad de absorbție ridicat;
- reducerea considerabilă a numărului proiectelor neeligibile, precum și a celor suspecte de creare de condiții artificiale.

A fost acumulată experiență cu măsuri concrete de simplificare a depunerii și implementării proiectelor:

- aplicarea costurilor standard (pomicultură);
- utilizarea bazei de date cu prețuri de referință a permis simplificarea derulării achizițiilor (modelul BD cu prețuri de referință a fost solicitat de CE ca model de bune practici și pentru alte state);
- utilizarea semnăturii electronice;
- obținerea avizelor aferente investiției după comunicarea rezultatului în urma procesului de evaluare și selecție;

Portalul www.afir.info permite în prezent depunerea cererilor de finanțare, încărcarea răspunsului la solicitările de informații suplimentare, a contestațiilor la rapoartele de selecție, derularea procedurilor de achiziție și depunerea cererilor de plată;

27

Aspecte care îngreunează în continuare derularea programului țin de:

- Termenul de 10 zile dintre publicarea Ghidului Solicitantului și a documentelor aferente și lansarea sesiunii de depunere a proiectelor este scurt în condițiile în care modificările aduse Ghidului Solicitantului sunt semnificative;
- Anunțarea pragurilor de calitate pentru depunerea lunară a proiectelor cu numai o zi înainte de sesiunea de lansare, îngreunează procesul de planificare a depunerilor de proiecte;
- Termenul mare de la depunerea cererii de finanțare și până la demararea implementării proiectelor descurajează investitorii care au nevoie imediată de realizare a unei investiții;
- Termenele pentru derularea procedurilor competitive pentru achiziții mai mari de 15.000 euro determină întârzieri în implementarea proiectelor.

7.3 Concluzii cu caracter instituțional

- Un aspect pozitiv identificat a fost existența unei bune expertize a personalului, expertiză provenită din perioada anterioară de implementare,
- Abordarea proactivă a AFIR de atenționare a beneficiarilor pentru evitarea unor riscuri potențiale pe parcursul implementării proiectelor a avut rezultate pozitive;
- Legătura foarte strânsă între AFIR și AM PNDR permite soluționarea rapidă a unor eventuale probleme, abordare unitară în luarea de decizii și implementarea coerentă a măsurilor propuse;
- Digitalizarea instituțiilor publice prin publicarea online a informațiilor cu caracter public sau prin crearea de parteneriate inter-instituționale a creat premisele simplificării documentației aferente proiectelor, de exemplu:
  - Acces direct la baza de date APIA a permis eliminarea documentului cerere unică de plată pe suprafață;
  - Accesul direct la baza de date RECOM a ONRC a permis eliminarea documentului certificat constatator eliberat de ORC;
  - Acces direct la site-ul ANSVSA pentru consultarea unităților înregistrate sanitar-veterinar a permis eliminarea documentului autorizația sanitar-veterinară;
  - Acces direct pentru consultarea cărților funciare a permis eliminarea documentului extras de carte funciară;
  - Acces direct pentru obținerea cazierului judiciar a permis eliminarea acestui document.
- Schimbările de personal la nivelul conducerii instituțiilor AFIR și AM PMDR nu a influențat negativ derularea PNDR, întrucât s-a păstrat nucleul de experți cheie.

7.4 Concluzii cu caracter de comunicare

- Acțiunile de asistență tehnică au avut un impact foarte mare, au fost organizate foarte multe acțiuni de informare, caravane de promovare a programului de finanțare, întâlniri cu potențiali beneficiari, promovare prin rețeaua națională de dezvoltare rurală, pe rețele de socializare etc;
- Pentru comunicarea cu beneficiarii/potențialii beneficiari, există 2 adrese de email disponibile la nivel de AM PNDR (pndr@madr.ro) și AFIR (relatii publice@afir.info) și un serviciu de help-desk specializat. Toate solicitările sunt direcționate spre soluționare direcțiilor abilitate.

8. RECOMANDĂRI

8.1 Recomandari cu caracter de reglementare

- ❖ Corelarea legislației în domeniul sănătății cu cerințele PNDR în ceea ce privește autorizarea sanitară a activităților finanțate prin PNDR - cerințele din ordinul MS nr. 119 cu privire la platformele de gunoi și discordanța față de Ghidul de bune practici pentru SM 6.1, 6.3.
- ❖ Necesitatea de a clarifica înțelegerea asupra legislației de mediu în vederea unei abordări unitare.

8.2 Recomandari cu caracter procedural

- ❖ Continuarea simplificării documentației solicitate pentru dosarul cererii de finanțare.

8.3 Recomandari cu caracter instituțional (management, resurse umane, organizare etc.)

- ❖ Concentrare pe absorbția fondurilor în perioada următoare pentru a se evita riscul de dezangajare
- ❖ Bunele practici în ceea ce privește accesul online la informații publice, ceea ce ar putea conduce la simplificarea documentației depuse de solicitanți, ar putea fi extinse și la alte instituții precum:
  - Direcțiile de Sănătate Publică (publicarea unităților care dețin autorizație sanitară),
  - Agențiile pentru Protecția Mediului (publicarea unităților care dețin autorizație de mediu);
  - ANAF pentru verificarea online a cazierelor fiscale și situației datoriei beneficiarilor.

8.4 Recomandări cu caracter de comunicare (internă, interinstituțională, cu beneficiarii/potențiali beneficiari)

- ❖ Îmbunătățirea comunicării cu alte autorități de management ale programelor operaționale pentru a se putea face schimb de bune practici în vederea implementării programelor de finanțare.

FISA SINTETICĂ A PROGRAMULUI OPERAȚIONAL COMPETITIVITATE

1. INTRODUCERE

Programul Operațional Competitivitate (POC) are 2 AP:

- AP1 - Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare în sprijinul competitivității economice și dezvoltării afacerilor,
  - Suma alocată: 716.309.236,00 Euro pentru regiunile mai puțin dezvoltate - 43.884.366 Euro rezervă de performanță) și 177.551.724,00 Euro pentru Regiunea București-Ilfov (regiune mai dezvoltată) - 14.322.208 Euro rezerva de performanță;
- AP2 - Tehnologia Informației și Comunicației (TIC) pentru o economie digitală competitivă,
  - Suma alocată: 555.101.935,00 Euro pentru regiunile mai puțin dezvoltate (34.008.072 Euro rezervă de performanță), 75.097.813,00 Euro pentru Regiunea București-Ilfov (regiune mai dezvoltată) - 4.552.434 Euro rezerva de performanță.

POC se implementează prin 2 Organisme Intermediare - OI:

- Organismul Intermediar pentru Promovarea Societății Informaționale - OIPSI <http://fonduri.mcsi.ro/> (OIPSI este organizat la nivel de direcție generală, în cadrul Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale) și
- OI Cercetare <http://www.poc.research.gov.ro/> din cadrul Autorității Naționale pentru Cercetare Științifică și Inovare.

Cele 2 OI-uri sunt localizate în 2 ministere diferite de AM POC, Ministerul pentru Societatea Informațională - MCSI și respectiv Ministerul Cercetării și Inovării, ceea ce îngreunează comunicarea dintre AM și OI.

Ultima modificare a programului operațional POC v4.1 din 12.12.2018 constă în principal în:

- schimbarea tipului de proiect IT de la GRID la CLOUD și a infrastructurilor de date de mari dimensiuni din Acțiunea 1.1.2 „Dezvoltarea unei rețele de centre de cercetare”.
- eliminarea componentei „e-incluziune” din acțiunea 2.3.3 „Îmbunătățirea conținutului digital și a infrastructurii TIC sistemice” și realocarea sumei marcate, în valoare de 25.000.000 EUR la acțiunea 2.2.1 „Sprijinirea creșterii valorii adăugate generate de sectorul TIC”.
- ajustarea indicatorului de realizare „Infrastructură TIC: Gospodării suplimentare cu acces în bandă largă de cel puțin 30 Mbps” legate de Acțiunea 2.1.1 „Îmbunătățirea infrastructurii în bandă largă”.
- actualizarea referinței la prioritizarea centrelor de cercetare instituite prin foaia de parcurs privind infrastructurile de cercetare.

Reprezentanții AM POC nu au fost implicați în elaborarea POC și de aceea a fost necesară modificarea PO.

2. ANALIZA CADRULUI INSTITUȚIONAL

AM POC este o structură în cadrul MFE, ceea ce creează anumite disfuncționalități, deoarece compartimentele suport nu sunt asigurate de MFE. Nu sunt în aceeași clădire cu MFE, nu au IT-ist propriu în clădire, nu au persoane dedicate pentru proiectele de Asistență Tehnică (AT), nu au axă de AT, AT se asigură prin POAT.

Consideră necesară o politică de personal corectă și coerentă: evaluări obiective pe criterii de performanță; posibilitatea renunțării la serviciile personalului necorespunzător; încărcarea personalului cu sarcini conform cu cerințele, evaluarea realizărilor; mecanisme de restrângere a fluctuației de personal (limitarea duratei pentru transferuri, suspendări etc.).

3. ASPECTE PRIVIND PLANIFICAREA SI LANSAREA APELURILOR DE PROIECTE

Pe site-ul www.fonduri-ue.ro au fost publicate până în prezent 2 calendare de lansări, ultimul publicat fiind calendarul estimativ de apeluri care se estimează a fi lansate până la 30 iunie 2018⁸.

Aceleași elemente sunt prezente și pe site-urile celor 2 OI-uri, cu elemente suplimentare privind nr proiecte depuse (OIPSI), procedura operațională de contractare (OI Cercetare). La acest PO, site-ul MFE are caracter informativ, nu s-au actualizat informațiile privind Ministerul Cercetării, ceea ce generează îndoieli privind corectitudinea restului informațiilor de pe site-ul MFE.

Informațiile prezente pe site-ul MFE pentru POC și cele prezente pe site-urile celor 2 OI generează confuzii. Site-ul OIPSI prezintă elemente și din perioada 2007-2013 printre informațiile referitoare la 2014-2020.

4. ASPECTE PRIVIND PROCESUL DE EVALUARE A CERERILOR DE FINANȚARE

Site-ul AM POC/MFE prezintă Metodologia și criteriile pentru selecția operațiunilor în cadrul POC 2014-2020 și Decizia nr.15 privind metodologia și criteriile pentru selecția operațiunilor în cadrul Programului Operațional Competitivitate 2014-2020.

Procesul de evaluare și selecție constă în parcurgerea următoarelor etape:

- etapa de verificare a conformității administrative a dosarului Cererii de finanțare și a eligibilității solicitantului și a proiectului;
- etapa de evaluare tehnico-economică a propunerii de proiect;
- etapa de selecție a proiectelor.

În cazul în care solicitantul nu îndeplinește cerințele aferente oricărei etape menționată anterior, acesta va primi o scrisoare de respingere.

Pe site-ul OI Cercetare sunt postate procedurile operaționale privind evaluarea, anunțurile de contractare evaluatori externi și lista evaluatorilor.

⁸ <http://www.fonduri-ue.ro/poc-2014#calendar-lans%C4%83ri>

Durata de evaluare a cererilor de finanțare cuprinde următoarele termene de evaluare⁹:

- 15 zile lucrătoare pentru evaluarea conformității administrative și a eligibilității, durată suspendată pe durata solicitării de clarificări până la primirea răspunsului de la solicitanți;
- 25 zile lucrătoare pentru evaluarea tehnică și financiară;
- 30 zile pentru soluționarea contestațiilor, inclusiv transmiterea răspunsului către solicitanți.

Pe site-ul OIPSI informațiile sunt amestecate cu perioada 2007-2013.

Evaluările se fac la nivel de OI.

AM consideră că are personal suficient și suficient pregătit, dar nu la nivelul la care ar fi necesar (deși sunt printre cei mai buni, nu se ridică la nivelul de așteptare corespunzător domeniului). Se simte nevoia unei infuzii de tineret, având în vedere și specificul PO. Sunt întâlnite dificultăți în procesul de angajare din cauza cadrului legislativ restrictiv.

5. ASPECTE PRIVIND IMPLEMENTAREA

Monitorizarea proiectelor se face de OI. OI Cercetare are pe site proceduri operaționale pentru management financiar și control.

Site-ul AM POC/MFE prezintă informații sinteză privind monitorizarea PO. Tot aici sunt prezentate și instrucțiuni de implementare POC.

Site-ul OIPSI are o rubrică *Instrucțiuni privind implementarea proiectelor* unde sunt prezentate toate Instrucțiunile.

Se consideră că există un grup de beneficiari foarte bine pregătiți și interesați, dar există și o necorelare între liniile de finanțare și strategiile în domeniu. De asemenea, marii beneficiari, ministere, pentru linii de finanțare necompetitive nu sunt foarte interesați și nu depun proiecte, ceea ce a dus la redirectionarea fondurilor către sectorul competitiv, unde este interes mai mare. Pare să fie o cercetare insuficientă în faza de programare.

---

⁹ Conform Procedurii Operaționale Evaluarea și selecția proiectelor IMP-ESP-02, ediția II, revizia I – MCI, Direcția Generală Organism Intermediar pentru Cercetare

6. CONSTATĂRI. ANALIZA SWOT

<i>Puncte tari</i>	<i>Puncte slabe</i>
Mentținerea unui nucleu de personal cu experiență relevantă din perioada anterioară de programare.	Necorelarea liniilor de finanțare din cadrul programului cu strategiile specifice fiecărui domeniu.
Nivel ridicat al fondurilor disponibile pentru finanțarea proiectelor în cadrul liniilor de finanțare gestionate în cadrul programului.	Lipsa de personal cu nivelul de pregătire și performanță impus de specificul liniilor de finanțare gestionate, aspect datorat inclusiv unei politici de personal deficitare și greoaie.
Gestionarea Axelor Prioritare de către Organisme Intermediare care operează în cadrul instituțiilor publice de resort adecvate în funcție de specificul fiecărei Axe.	Lipsa de transparență și absența unei politici de comunicare cu potențialii solicitanți și beneficiarii.
	Din punct de vedere administrativ conexiunile între AM și OI-uri sunt deficitare, inclusiv datorită faptului că acestea operează din locații diferite și în cadrul unor instituții publice distincte.
	Întârzieri în derularea activităților specifice depunerii și implementării proiectelor gestionate.
	Lipsa axei de AT proprii, asistența tehnică este asigurată prin POAT
<i>Oportunități</i>	<i>Amenințări</i>
Disponibilitatea fondurilor ESI pentru perioada 2014 - 2020, ca principal instrument de politică a UE în domeniul C&D și competitivității.	Instabilitatea legislativă și politică conduce la reducerea interesului investitorilor pentru accesarea oportunităților de finanțare.
Interes crescut al beneficiarilor privați pentru accesarea liniilor de finanțare ale programului.	Accent pus în mass-media pe aspectele negative în ceea ce privește rezultatele programului de finanțare
Definirea între obiectivele strategiei Europa 2020 în domeniul C&D ca % din PIB indică interesul crescut pentru acest domeniu.	

7. CONCLUZII

7.1 Concluzii cu caracter de reglementare

- Este necesară participarea reprezentanților AM POC la negocierea programului, pentru a se evita modificări ulterioare
- Este nevoie de reglementarea posibilității angajării de personal pe perioadă determinată în perioade de vârf
- Este necesară corelarea între liniile de finanțare/ PO și strategiile în domeniu

33

7.2 Concluzii cu caracter procedural

- Există o necorelare între liniile de finanțare și strategiile în domeniu. De asemenea, s-a remarcat o lipsă de interes sau de pregătire din partea marilor beneficiari (ministerele publice) pentru liniile de finanțare necompetitive, ceea ce poate indica o cercetare insuficientă în faza de programare.
- Procedurile sunt accesibile atât pe site-ul AM POC/MFE cât și pe site-ul OI Cercetare.
- Site-ul OIPSI nu este foarte bine organizat, sunt amestecate informații din perioada 2007-2013 cu perioada curentă.

7.3 Concluzii cu caracter instituțional

- AM POC situat în subordinea MFE, localizat în altă clădire, fără suport logistic adecvat
- Lipsa axă de AT proprie
- Se simte nevoia unei politici de personal mai riguroasă cu criterii de performanță și evaluări care să permită renunțarea la personalul neperformant

7.4 Concluzii cu caracter de comunicare

- Comunicarea directă cu beneficiarii este la nivel de OI.
- La AM POC beneficiarii vin în audiență
- Comunicarea prin help-desk MFE întârzie timpul de răspuns
- Este resimțită nevoia unei promovări mai bune a realizărilor POC, în detrimentul știrilor cu caracter negativ

8. RECOMANDĂRI

8.1 Recomandări cu caracter de reglementare

- Participarea reprezentanților AM POC la negocierea programului
- Analiza de context a programului corelată cu strategiile naționale în domeniu

8.2 Recomandări cu caracter procedural

- Corelarea informațiilor site-ului AM POC/MFE cu cele ale site-urilor OI

8.3 Recomandări cu caracter instituțional (management, resurse umane, organizare etc.)

- Actualizarea politicii de personal - angajări, modificare Fișe de post, evaluarea performanței

8.4 Recomandări cu caracter de comunicare (interna, interinstituțională, cu beneficiarii/potențiali beneficiari)

- Realizarea unui punct de informare cu privire la modificările legislative de interes

- Eficientizarea comunicării cu beneficiarii sau potențialii beneficiari prin help-desk sau renunțarea la help-desk prin MFE
- Realizarea unei campanii de informare a publicului larg cu privire la implementarea AM POC - realizări

FISA SINTETICĂ - POCA

1. INTRODUCERE

Programul Operațional Capacitate Administrativă (POCA) este **structurat pe 3 axe** prioritare, după cum urmează:

- AP 1. Administrație publică și sistem judiciar eficiente, cu o alocare financiară de 326,38 de milioane de euro (59%);
- AP2. Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente, cu o alocare financiară de 187,70 de milioane de euro FSE (33,93%);
- AP 3. Asistență tehnică, cu o alocare financiară de 39,11 de milioane de euro (7,07%).

În Acordul de Parteneriat al României (APR) se menționează că, dată fiind **importanța condiționalităților ex-ante**, POCA va sprijini, prin apeluri dedicate, capacitatea administrativă a instituțiilor responsabile.

POCA se adresează tuturor celor 8 regiuni de dezvoltare ale României.

CM POCA, a aprobat, **în noiembrie 2016, modificarea programului** în sensul includerii stabilirii valorilor de bază și a țintelor pentru indicatorii aferenți sistemului judiciar 5S13, 5S14 și 5S15 (înlocuit cu 5S81) din cadrul OS 1.3, parte a măsurilor stabilite în îndeplinirea condiționalității ex-ante G7.

Comisia Europeană a emis, în luna martie 2017, decizia CE nr.C(2017) 2190 de aprobare a programului, **versiunea 2.0**.

2. ANALIZA CADRULUI INSTITUȚIONAL

POCA se implementează de către AM POCA, cu ajutorul unor structuri partenieriale și a unui **Comitet de Monitorizare**, care are o sferă de cuprindere mai extinsă pentru a permite reflectarea diferitelor perspective asupra gestionării eficiente a programului. Acesta include, printre altele, reprezentarea ministerelor prioritare pentru POCA și a organizațiilor care au participat, în cadrul CCTABG, la pregătirea programului, reprezentarea coordonatorului național al FESI și autoritatea de certificare, a structurilor asociative ale administrației publice locale.

Pentru a se asigura coerența intervențiilor susținute din POCA privind finanțarea măsurilor de reformă cuprinse în SCAP și pentru a putea fi identificate dificultățile întâmpinate în implementarea lor și a posibilelor soluții de remediere, funcționează un **mecanism de colaborare**

35

Dezvoltarea capacității sectorului ONG de formulare a politicilor publice în vederea optimizării procesului de implementare a Programelor Operaționale finanțate prin fondurile europene structurale și de investiții (FESI) 2014-2020

între CNCISCAP (Comitetul Național pentru Coordonarea Implementării SCAP) și AM POCA, care transmite rapoartări semestriale către AM POCA cu privire la stadiul implementării măsurilor cuprinse în SCAP și care fac obiectul finanțării din POCA, iar AM POCA furnizează semestrial CNCISCAP informații privind stadiul implementării proiectelor care susțin măsurile din SCAP.

3. ASPECTE PRIVIND PLANIFICAREA ȘI LANSAREA APELURILOR DE PROIECTE

AM a continuat abordarea din perioada de programare 2007-2013, utilizând 2 mecanisme prin care gestionează solicitările de finanțare din POCA:

1. **IP (apeluri non-competitive)** - Cerere de idei de proiecte (implică fișa de proiect ca instrument de încadrare a intervențiilor finanțate din program)
2. **CP (apeluri competitive)** - Cerere de proiecte.

La nivelul programului s-a urmărit, în primă etapă, sprijinirea autorităților și instituțiilor publice centrale care au în responsabilitate realizarea unor condiționalități ex-ante și implementarea unor măsuri prioritare din SCAP iar AM POCA a lansat primul apel la 3 luni de la aprobarea programului.

Calendarul lansărilor anuale este publicat pe site-ul POCA, ultima varianta fiind cea privind lansările în 2018, la adresa <http://www.poca.ro/solicitare-finantare/calendar-orientativ-privind-lansarile-de-cereri-de-proiecte-in-anul-2018/>.

Calendarul lansărilor de proiecte nu a fost respectat îndeaproape, în special în cadrul obiectivelor specifice 1.1, 1.2, 2.1. Motivele principale au constat în:

- întârzierile în proiectarea și operaționalizarea MySMIS/SMIS2014+ și
- întârzierile în îndeplinirea condiționalităților ex-ante aplicabile POCA

În vederea atingerii rezultatelor și indicatorilor de program, AM a continuat lansarea apelurilor de proiecte în format hârtie și, pe măsură ce sistemul informatic MySMIS a devenit operațional, a oferit solicitanților posibilitatea de a depune și electronic cererile de finanțare. Acest fapt a presupus un efort din partea AM de construcție a apelurilor și corelare a informațiilor pe suport hârtie cu cerințele sistemului informatic.

AM a elaborat Ghidul beneficiarului versiunea aug. 2016, care a fost modificat de patru ori astfel: în Sept 2017, feb 2018, Iulie 2018, august 2018.

La sfârșitul anului 2018, AP 1 înregistra o evoluție foarte bună în ceea ce privește apelurile lansate și valoarea proiectelor depuse, însă rata de contractare rămâne în continuare scăzută.

AP 2 a înregistrat întârzieri semnificative în lansarea apelurilor. Principala problemă care afectează lansarea și implementarea proiectelor în cadrul AP 2 este alinierea planificării apelurilor de proiecte pe această axă cu implementarea strategiilor în domeniul administrației publice (SCAP, SMBR, SDSJ, SNA etc.).

Prin apeluri se finanțează ceea ce trebuie realizat în cadrul acestor strategii, iar pentru aceasta trebuie să fie foarte clar definit ce trebuie făcut la nivel operațional, ce tip de proiecte trebuie să fie finanțate și într-un stadiu de maturitate acceptabil.

Există o secvențialitate a activităților - central (care asigură toate instrumentele și standardizarea necesare) apoi local (introducerea acestor instrumente și standarde la nivel local).

Întrucât definitivarea procedurilor, instrumentelor, conceptelor de la nivel central a fost în întârziere, nu s-a putut defini nici ce trebuie făcut la nivel local, astfel lansarea AP 2 a depins de desfășurarea acestor procese cheie.

Totodată, lansările în cadrul OS 2.1, 2.2 au fost cauzate și de întârzierile apărute în obținerea unor rezultate din proiectele deja finanțate în cadrul programului și care constituiau bază pentru noi apeluri (ex. standardele de date deschise, revizuirea cadrului legislativ cu privire la e-guvernare și stabilirea de modele standard de ghișee unice pentru autoritățile publice de la nivel local - consilii județene, municipii, comune).

4. ASPECTE PRIVIND PROCESUL DE EVALUARE A CERERILOR DE FINANȚARE

Site-ul AM POCA prezintă Decizia nr.2 din 16.04.2015 privind [Metodologia și criteriile de selecție a operațiunilor în cadrul Programului Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020](#), cu modificările ulterioare operate în 2016 ([Decizia nr. 8](#)) și 2017 ([Decizia nr.13](#)).

Evaluarea proiectelor depuse în cadrul celor două apeluri lansate în 2015 s-a realizat intern, cu personalul AM. În procesul de evaluare, selecție și contractare au fost înregistrate întârzieri din cauza prelungirii termenelor de răspuns la clarificări cauzate de dese modificări ce au intervenit la nivelul solicitanților și partenerilor, ceea ce s-a reflectat și în procesul de contractare. Reuniunile bilaterale, în special la nivel decizional, organizate de AM cu solicitanții/beneficiarii au contribuit semnificativ la remedierea acestor deficiențe, metodă care a adus rezultate bune și în perioada anterioară de programare.

La finalul anului 2016 a fost încheiat, în cadrul AP3, un acord-cadru, pe o durată de 4 ani, având ca obiect verificarea și evaluarea cererilor de finanțare depuse. Acordul cadru presupune asigurarea unor experți care să dețină expertiză specializată în acest sens, precum furnizarea sprijinului necesar pentru AM POCA în procesul de management general al programului operațional.

AM indică o calitate slabă a evaluărilor realizate de evaluatorii independenți puși la dispoziție de prestatorii de servicii contractate de MDRAP. Astfel, au fost constatate întârzieri atât în procesul de reevaluare a cererilor de finanțare, pentru care inițial evaluarea externă nu a fost aprobată de AM, cât și în procesul de soluționare al contestațiilor înregistrate cu privire la evaluarea proiectelor. În consecință, AM POCA a aplicat penalități de întârziere firmelor ce au asigurat serviciile de evaluare a cererilor de finanțare depuse în cadrul apelurilor lansate, a intensificat

procesul de monitorizare a activității derulate de evaluatori și a revizuit instrucțiunile puse la dispoziția acestora.

Calitatea slabă a evaluărilor realizate s-a reflectat și în numărul mare de contestații primite, ceea ce a condus la întâzieri în finalizarea procesului de selecție și contractare a proiectelor depuse. Mai mult, acest aspect a dus și la o încărcare suplimentară a personalului AM. Autoritatea de management a luat măsuri de suplimentare a numărului de persoane, în special la serviciul de evaluare și contractare proiecte, fie prin realocare de la alte departamente din AM, fie prin întreprinderea de demersuri pentru suplimentarea numărului de posturi din organigramă, pentru accelerarea procesului de finalizare a evaluării și contractării proiectelor depuse în cadrul apelurilor lansate.

5. ASPECTE PRIVIND IMPLEMENTAREA

Implementare

În ceea ce privește implementarea proiectelor, acestea pot fi realizate în sistem partenerial, în funcție de condițiile specifice fiecărui apel de proiecte, între instituții ale administrației publice, ONG-uri, universități, instituții publice de învățământ superior acreditate și de cercetare, Academia Română și parteneri sociali.

Delimitarea corespunzătoare a sarcinilor, prin acordul de parteneriat încheiat, este considerat a fi un factor de succes în implementarea proiectelor finanțate din POCA deoarece relațiile, rolurile și responsabilitățile fiecărui partener sunt definite clar încă de la început, în funcție de capacitatea instituțională, resursele financiare, precum și competența din domeniile de activitate specifice fiecăruia dintre aceștia

Cu toate că performanța programului, în termeni de apeluri lansate este una bună, gradul de contractare și plățile, raportat la alocarea programului sunt încă reduse.

În primele apeluri lansate în cursul anului 2015, interesul autorităților publice centrale a fost mare. În etapele următoare, instituțiile publice centrale și nevoile lor au fost mai greu de încadrat în măsurile din SCAP și astfel, mai greu de justificat în contextul OS 1.1., aspect ce s-a reflectat într-o rată de depunere scăzută raportat la valoarea lansată pe acest obiectiv specific.

Pentru evitarea acestor aspecte și pentru a veni în întâmpinarea nevoilor instituțiilor beneficiare ale POCA, începând cu a doua jumătate a anului 2017, AM POCA a intensificat dialogul cu instituțiile centrale cu responsabilitate în implementarea și monitorizarea SCAP (CNCISCAP) pentru a identifica proiectele prioritare, ce pot fi propuse spre finanțare din program. De asemenea, în reuniunile CNCISCAP, AM a reiterat necesitatea identificării proiectelor prioritare pentru perioada următoare, astfel încât calendarul lansărilor să poată urma evoluția implementării Strategiei.

Evoluția lentă a AP 2 fost afectată și de întârzierile în lansarea unor apeluri de proiecte determinate de: neîndeplinirea, în prima parte a anului 2017 a condiționalităților ex-ante ale programului privind managementul calității și planul de simplificare pentru cetățeni și de neîndeplinirea unor măsuri din SCAP ce vizează nivelul local al administrației publice.

38

Dezvoltarea capacității sectorului ONG de formulare a politicilor publice în vederea optimizării procesului de implementare a Programelor Operaționale finanțate prin fondurile europene structurale și de investiții (FESI) 2014-2020

Referitor la implementarea proiectelor contractate, beneficiarii au raportat întârzieri în derularea procedurilor de achiziții publice datorate, în principal, suspendării procedurilor de achiziție publică și refacerii documentației în conformitate cu modificările legislației privind achizițiile publice și din cauza modificărilor la nivelul conducerii instituțiilor și a echipelor de implementare. Măsura luată de AM de a recupera aceste întârzieri a fost solicitarea, în etapa de contractare, a elaborării de către fiecare solicitant de finanțare a unei proceduri interne de derulare a achizițiilor publice aferente proiectelor POCA.

Aceste constrângeri conduc la prelungiri ale perioadelor de implementare a proiectelor și implicit la decalaje în respectarea graficelor de rambursare a cheltuielilor și dificultăți în estimările AM privind plățile și sumele solicitate la rambursare din partea CE, existând riscul dezangajării. În vederea identificării de soluții la nivel decizional pentru depășirea blocajelor, AM a inițiat reuniuni comune cu beneficiarii și a continuat acordarea sprijinului prin persoanele dedicate din AM (vizite de asistență, sprijin în elaborarea cererilor de rambursare, etc.).

Monitorizare

Site-ul AM POCA prezintă informații diverse și bine structurate privind monitorizarea POCA (lista operațiuni finanțate, plăți către beneficiari, RAI, rezumatul comitetelor de monitorizare etc.).

Comitetul de monitorizare este principalul cadru partenerial pentru monitorizarea POCA.

La nivelul comitetului s-a constituit un **grup de lucru tehnic**, cu caracter temporar, format din 7 membri ai CM, având ca obiective identificarea domeniilor în care AM poate simplifica procedurile care vizează solicitantii și beneficiarii programului și să elaboreze recomandări de simplificare a procedurilor în domeniile identificate. O parte din recomandările grupului de lucru au fost avute în vedere în elaborarea ghidurilor solicitantului pentru apelurile din 2016 și 2017. De asemenea, o recomandare importantă a fost ca acest demers să fie realizat intern de către AM și achiziționarea unui serviciu de consultanță care să facă o analiză a proceselor curente a documentelor implicate și să propună măsuri concrete de simplificare. AM a contractat în 2019 o astfel de achiziție publică.

Ca și în perioada anterioară, fiecare proiect în implementare are alocată o persoană din cadrul AM, responsabilă cu urmărirea și îndrumarea beneficiarului pe parcursul implementării proiectului, prin activități de tip helpdesk (e-mail, telefon), ateliere de lucru (cu accent pe derularea procesului de achiziție publică, monitorizarea implementării activităților și aspecte financiare), reuniuni tehnice, actualizarea constantă a site-ului poca.ro, prin realizarea și diseminarea ghidului beneficiarului. AM efectuează vizite de asistență în implementare, la demararea perioadei de implementare a proiectului, la întocmirea și depunerea CR finală și la cererea beneficiarului sau în situația în care AM identifică probleme în implementarea proiectului.

În vederea asigurării unui cadru coerent și predictibil în ceea ce privește indicatorii de program, AM a introdus în ghidul solicitantului obligativitatea corelării rezultatelor de proiect cu rezultatele și indicatorii de program.

Pentru indicatorii din cadrul de performanță este estimată realizarea lor prin proiectele aflate în portofoliul AM. În domenii precum sistematizarea legislației, planificarea strategică, achiziții publice precum și în sectorul judiciar a fost necesară lansarea unor noi cereri de proiecte.

6. CONSTATARI. ANALIZA SWOT

<i>Puncte tari</i>	<i>Puncte slabe</i>
Mentținerea mecanismului de apeluri non-competitive pentru selectarea proiectelor în vederea finanțării.	Întârzieri în îndeplinirea condiționalităților ex-ante aplicabile POCA.
Existența și funcționarea grupului de lucru tehnic, cu caracter temporar, pentru simplificarea procedurilor care vizează solicitantii și beneficiarii POCA.	Întârzieri în evaluarea cererilor de finanțare și în implementarea proiectelor; rata de contractare scăzută.
Posibilitate facilă de a prelua lecțiile învățate din implementarea PODCA 2017-2013, ca urmare a păstrării structurii de management a PO, dar și a beneficiarilor vizați.	Lipsa de claritate a documentației de achiziții și a procedurilor de evaluare a condus la calitatea slabă a evaluărilor realizate de evaluatorii independenți.
Organizarea de reuniuni bilaterale de către AM cu solicitanții/ beneficiarii pentru creșterea ratei de depunere și contractare.	
Existența unui mecanism de colaborare între CNCISCAP și AM POCA pentru a se asigura coerența intervențiilor susținute din POCA privind finanțarea măsurilor de reformă cuprinse în SCAP și pentru a putea fi identificate dificultățile întâmpinate în implementarea lor și a posibilelor soluții de remediere.	
Buna organizare, interfață prietenoasă și actualizare periodică a portalul dedicat.	
Mobilizarea de resurse umane și de timp suplimentare pentru diminuarea efectelor problemei de operaționalizare întârziată a MySMIS.	
<i>Oportunități</i>	<i>Amenințări</i>
Disponibilitatea fondurilor ESI pentru perioada 2014 - 2020 ca instrument al UE de dezvoltare a capacității administrative.	Cadrul politic și legislativ aflat în continuă schimbare induce instabilitate, inclusiv la nivelul instituțiilor care sunt beneficiarii POCA.
Includerea ca și condiționalitate ex-ante a consolidării capacității administrative, împreună cu SCAP	Existența riscului de dezangajare a fondurilor alocate POCA ca urmare a neutilizării acestora conform cadrului de performanță stabilit.
Lipsa fondurilor proprii pentru dezvoltare internă a structurilor administrației publice	Circuitul intern greoi al documentelor în cadrul instituțiilor beneficiari publici

7. CONCLUZII

7.1 Concluzii cu caracter procedural

- Grupul de lucru tehnic, cu caracter temporar, a fost un prim pas pentru analiza proceselor curente și a documentelor implicate în implementarea POCA în vederea simplificării acestora
- Procedurile pentru implementarea POCA sunt în curs de analiză și simplificare
- Solicitățile birocratice pentru actuala perioadă de programare par mai multe decât cele din perioada anterioară

7.2 Concluzii cu caracter instituțional

- POCA se implementează de către AM POCA, cu ajutorul unor structuri partenariale și a unui Comitet de Monitorizare
- Axa 3 de AT a POCA are o rată de contractare foarte bună
- Mecanismul de colaborare între CNCISCAP și AM POCA asigură coerența intervențiilor susținute din POCA privind finanțarea măsurilor de reformă cuprinse în SCAP

7.3 Concluzii cu caracter de comunicare

- Comunicarea directă cu beneficiarii pentru stabilirea priorităților proiectelor non-competitive
- Necesară monitorizarea continuă proiectului pe 5 ani contractat de AM POCA privind activitățile de comunicare cu beneficiarii și adaptarea activităților la necesitatea observată din implementare

7.4 Concluzii cu caracter de reglementare

- Este nevoie de reglementarea posibilității angajării de personal pe perioadă determinată în perioade de vârf

8. RECOMANDARI

8.1 Recomandari cu caracter de reglementare

- Instituirea și operaționalizarea adecvată a sistemului de coordonare între autoritățile centrale și cele locale în implementarea proiectelor partenariale POCA

8.2 Recomandari cu caracter procedural

- Simplificarea, lansarea și gestionarea adecvată unor proceduri adecvate pentru contractarea evaluării proiectelor POCA
- Asigurarea predictibilității implementării proiectelor POCA

8.3 Recomandări cu caracter instituțional (management, resurse umane, organizare etc.)

- Este necesară o bună coordonare a investițiilor POCA cu cele din POAT, POCU, POC astfel încât să se asigure complementaritatea acțiunilor
- Recomandările de simplificare administrativă ale unor grupuri tehnice de lucru, cum a fost cel temporar operaționalizat de către POCA, ar trebui luate în considerare chiar dacă ele generează necesitatea unor schimbări mai profunde

8.4 Recomandări cu caracter de comunicare (interna, interinstituțională, cu beneficiarii/potențiali beneficiari)

- Realizarea unui punct de informare cu privire la modificările legislative de interes
- Realizarea unei campanii de informare a publicului larg cu privire la implementarea AM POCA - realizări concrete

Necesitatea reflectării mai concrete în rapoarte a corelărilor dintre strategiile/prioritățile naționale relevante și proiect

FISA SINTETICĂ A PROGRAMULUI OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN

1. INTRODUCERE

Programul Operațional Capital Uman (POCU) 2014-2020 urmărește integrarea nevoilor de dezvoltare a resurselor umane în ansamblul programelor și politicilor publice ale României, ca stat membru al UE și are în vedere valorizarea capitalului uman, ca resursă pentru o dezvoltare sustenabilă în viitor.

PO CU stabilește prioritățile de investiții, obiectivele specifice și acțiunile asumate de către România în domeniul resurselor umane, continuând astfel investițiile realizate prin Fondul Social European în perioada 2007-2013 și contribuind, totodată, la atingerea obiectivului general al Acordului de Parteneriat (AP 2014-2020) - implicit al Fondurilor Europene Structurale și de Investiții din România, și anume, de a reduce disparitățile de dezvoltare economică și socială dintre România și Statele Membre ale UE.

În vederea atingerii obiectivelor propuse, în cadrul POCU au fost stabilite 7 Axe Prioritare:

Axa Prioritară 1 - Inițiativa locuri de muncă pentru tineri

Suma alocată totală - 230.693.510 Euro prin Inițiativa „Locuri de muncă pentru tineri”

Acțiunile planificate în cadrul AP 1 urmează să fie implementate în cele trei regiuni eligibile în care rata șomajului în rândul tinerilor depășește 25%, și anume: regiunea Centru (31,7%), regiunea Sud-Est (31,3%) și regiunea Sud Muntenia (30,2%), regiuni mai puțin dezvoltate.

Axa Prioritară 2 - Îmbunătățirea situației tinerilor din categoria NEETs

Suma alocată totală:

- 408.572.233 Euro pentru regiunile mai puțin dezvoltate din care 26.535.106 Euro rezervă de performanță
- 18.701.987 Euro pentru Regiunea București-Ilfov din care 1.253.350 Euro rezerva de performanță

În cadrul AP 2 sunt prevăzute 3 obiective specifice: în contextul primelor 2 obiective specifice vor fi vizate cele 5 regiuni care nu sunt eligibile în cadrul Inițiativei Locuri de Muncă pentru Tineri, respectiv regiunile București-Ilfov, Nord-Est, Nord-Vest, Vest, Sud-Vest Oltenia, dat fiind faptul că nevoia de susținere a tinerilor pe piața muncii a fost identificată în toate regiunile.

Intervențiile preconizate în cadrul acestei axe prioritare vor fi finanțate din FSE, intervențiile fiind similare și completând acțiunile prevăzute în cadrul AP 1 și vizează tinerii NEETs șomeri din regiunile București- Ilfov, Nord-Est, Nord-Vest, Vest, Sud-Vest Oltenia, care nu sunt eligibile pentru ILMT, dar care se confruntă cu probleme similare.

Axa Prioritară 3 - Locuri de muncă pentru toți

Suma alocată totală:

- 1.270.959.911 Euro pentru regiunile mai puțin dezvoltate din care 81.309.527 Euro rezervă de performanță
- 24.853.622 Euro pentru Regiunea București-Ilfov din care 1.688.063 Euro rezerva de performanță

Obiectivul specific vizat de prezenta prioritate de investiții îl reprezintă îmbunătățirea nivelului de cunoștințe/ competențe/ aptitudini aferente sectoarelor economice/ domeniilor identificate conform SNC și SNCDI ale angajaților.

Axa Prioritară 4 - Incluziunea socială și combaterea sărăciei

Suma alocată totală:

- 1.047.023.965 Euro pentru regiunile mai puțin dezvoltate din care 65.852.595 Euro rezervă de performanță
- 63.168.893 Euro pentru Regiunea București-Ilfov din care 4.118.209 Euro rezerva de performanță

Axa Prioritară 5 - Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității (DLRC)

Suma alocată totală:

- 206.392.106 Euro pentru regiunile mai puțin dezvoltate din care 13.287.556 Euro rezervă de performanță
- 5.586.112 Euro pentru Regiunea București-Ilfov din care 364.329 Euro rezervă de performanță

Măsurile planificate vor contribui, în principal, la îndeplinirea obiectivului-țintă asumat în cadrul PNR, acela de reducere cu 580.000 a numărului persoanelor expuse riscului de sărăcie și excluziune socială până în 2020, precum și la obiectivele asumate în domeniul ocupării forței de muncă, educației și al sănătății.

Axa Prioritară 6 - Educație și competențe

Suma alocată totală :

- 1.393.631.965 Euro pentru regiunile mai puțin dezvoltate din care 89.680.233 Euro rezervă de performanță
- 85.004.079 Euro pentru Regiunea București-Ilfov din care 5.526.743 Euro rezerva de performanță

Axa Prioritara 7 - Asistența Tehnica

Suma alocata totala:

- 286.276.051 Euro pentru regiunile mai puțin dezvoltate
- 18.590.933 Euro pentru Regiunea București-Ilfov

În vederea asigurării unui cadru coerent și unitar de funcționare a instituțiilor responsabile cu gestionarea Fondului Social European în perioada 2014-2020, axa de asistență tehnică din cadrul POCU va acoperi nevoile de finanțare pentru implementarea în bune condiții a Programului Operațional Capital Uman, prin acoperirea cheltuielilor cu personalul.

În acest sens, axa de Asistență Tehnică a POCU va acționa în complementaritate cu Programul Operațional Capacitate Administrativă și Programul Operațional Asistență Tehnică în ceea ce privește aranjamentele procedurale, respectiv existența unei grile de salarizare unice pentru personalul implicat în managementul și controlul FESI, existența unor criterii comune de recrutare a personalului etc.

2. ANALIZA CADRULUI INSTITUTIONAL

Sistemul de implementare, monitorizare și control al POCU cuprinde următoarele organizații:

AM POCU, responsabilă cu gestionarea și implementarea POCU, în conformitate cu principiile managementului financiar riguros și separării clare a funcțiilor și care, prin serviciile sale, va asigura gestionarea eficientă și eficace a POCU.

OIR/ OI POCU - În baza Acordului de Delegare de funcții încheiat cu AM POCU, OIR/OI asigură o parte din atribuțiile Autorității de Management, respectiv: evaluarea cererilor de finanțare, gestionarea contractelor, monitorizarea proiectelor, verificarea administrativă a cererilor de prefinanțare/plată/rambursare, efectuarea vizitelor la fața locului, verificarea rapoartelor tehnice etc.

Autoritatea de Certificare - Autoritatea publică, organizată în cadrul MFP ca Direcție Generală, responsabilă de certificarea sumelor cuprinse în declarațiile de cheltuieli transmise la Comisia Europeană, primirea de la Comisia Europeană a Fondurilor Europene și transferarea acestora către AM.

Autoritatea de Audit - Organism independent din punct de vedere operațional față de Curtea de Conturi și față de celelalte autorități responsabile cu gestionarea și implementarea fondurilor comunitare, ce are ca responsabilități auditul de sistem, auditul de operațiuni, verificări pe bază de eșantion și auditul final al operațiunilor finanțate prin fondurile comunitare.

Curtea Europeană de Conturi - Instituție Europeană a cărei activitate se concentrează pe raportarea financiară a UE, precum și pe execuția bugetului Uniunii și pe punerea în aplicare a politicilor sale. Asemenea altor instituții supreme de audit, Curtea desfășoară trei tipuri diferite de audit: audit financiar, audit de conformitate și auditul performanței.

CE - DG EMPL - Direcția Generală Ocuparea Forței de Muncă, Afaceri Sociale și Incluziune din cadrul Comisiei Europene efectuează cel puțin o misiune anuală de audit de sistem, prin care verifică eficacitatea sistemului de management și control pe fiecare cerință cheie.

Departamentul pentru Lupta Antifraudă - Asigură protecția intereselor financiare ale UE în România, prin detectarea, combaterea și monitorizarea eficientă a fraudelor și a oricăror alte fapte ilegale care au ca efect utilizarea necorespunzătoare a fondurilor comunitare și, implicit, prejudicierea bugetului comunitar. Efectuează controale administrative și la fața locului ale proiectelor finanțate din fonduri europene, coordonează instituțiile naționale implicate în lupta antifraudă și cooperează cu Oficiul European de Luptă Antifraudă.

Oficiul European de Luptă Antifraudă - Investighează cazurile de fraudare a bugetului UE, acte de corupție și de culpă profesională gravă la nivelul instituțiilor europene și elaborează politica antifraudă în numele Comisiei Europene.

3. ASPECTE PRIVIND PLANIFICAREA SI LANSAREA APELURILOR DE PROIECTE

Ministerul Fondurilor Europene - Direcția Generală Programe Capital Uman publică Planul multianual de lansări pentru cereri de propuneri de proiecte în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020. Documentul include și un calendar orientativ al liniilor de finanțare pentru următorii doi ani.

Ultimul Calendar estimativ de apeluri a fost actualizat în ianuarie 2018 pe site-ul MFE și acoperă perioada până la 30 iunie 2018. <http://www.fonduri-ue.ro/pocu-2014#calendar-lans%C4%83ri>. În

45

Dezvoltarea capacității sectorului ONG de formulare a politicilor publice în vederea optimizării procesului de implementare a Programelor Operaționale finanțate prin fondurile europene structurale și de investiții (FESI) 2014-2020

prezent nu există apeluri deschise. Până în acest moment, s-au publicat ghiduri după cum urmează:

- AP 1 pentru OS 1.1 (Centru, Sud-Est și Sud Muntenia) și OS 1.2 (Sud-Est și Sud Muntenia)
- AP 2 pentru OS 2.1 (București-Ilfov, Nord-Est, Nord-Vest, Vest, Sud-Vest Oltenia), OS 2.2 (București-Ilfov, Nord-Est, Nord-Vest, Vest, Sud-Vest Oltenia), OS 2.3
- AP 3 pentru OS 3.1, OS 3.3, OS 3.8, OS 3.9, OS 3.10, OS 3.11, OS 3.12. În plus, s-au publicat Ghidurile Solicitantului pentru "Start up Diaspora Plus" și "România Start up Nation (plus)"
- AP 4 pentru OS 4.1, OS 4.2, OS 4.3, OS 4.4, OS 4.5, OS 4.6, OS 4.7, OS 4.8, OS 4., OS 4, OS 4.14, OS 4.15, OS 4.16
- AP 5 pentru OS 5.1, OS 5.2
- AP 6 pentru OS 6.1, OS 6.2, OS 6, OS 6.4, OS 6.5, OS 6.6, OS 6.8, OS 6.9, OS 6.11, OS 6.12, OS 6.13, OS 6, OS 6.16
- AP 4 pentru OS 7.1, OS 7.2 și OS 7.3.

Au fost publicate Corrigenda pe fiecare AP.

4. ASPECTE PRIVIND PROCESUL DE EVALUARE A CERERILOR DE FINANȚARE

Pe site-ul MFE s-a publicat Metodologia de verificare, evaluare și selecție a proiectelor în care se prezintă metodologia propusă și criteriile de evaluare și selecție care urmează a fi utilizate de către Autoritatea de Management (AM) și Organismele Intermediare (OI) în vederea selectării operațiunilor (proiectelor) finanțate din POCU 2014-2020.

În cadrul procesului de evaluare și selecție, AM POCU aplică două mecanisme prin care gestionează solicitările de finanțare din POCU, **competitiv și non-competitiv**.

În cadrul mecanismului **competitiv**:

- AM POCU lansează o cerere de propuneri de proiecte (cu termen limită sau cu depunere continuă) prin care stabilește reguli de elaborare și depunere a proiectelor și prezintă etapele de verificare a conformității administrative și a eligibilității, evaluare și selecție pe care le vor parcurge după depunere.
- Proiectele primite de AM POCU parcurg mai multe etape în procesul de verificare, evaluare și selecție, care se desfășoară după depunerea proiectului.
- Evaluarea proiectelor se va realiza de către AM și OI, în condițiile delegării explicite a acestei atribuții, cu ajutorul unor experți interni și/sau prin contractarea unor experți externi pe domeniul evaluat.

În cadrul mecanismului **non-competitiv**:

- solicitanții vor depune solicitările în două faze: II.1. Faza 1 - Depunerea ideii de proiect și Faza 2 - Depunerea cererii de finanțare.

5. ASPECTE PRIVIND IMPLEMENTAREA

În procesul de pregătire/implementare a proiectelor finanțate din POCU 2014-2020, beneficiarii dispun de o serie de documente încărcate pe website-ul <http://www.fonduri-ue.ro>, în secțiunea dedicată POCU, disponibilă online la adresa <http://www.fonduri-ue.ro/pocu-2014>.

Printre documente se regăsesc:

- Programul Operațional Capital Uman 2014-2020 (versiunea actualizată la luna Ianuarie 2018)
- Orientări privind oportunitățile de finanțare în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020, inclusiv corrigendumurile publicate;
- Ghidurile Beneficiarului Condiții Specifice privind accesarea finanțărilor aferente apelurilor de propuneri de proiecte;
- Manualul Beneficiarului.

Beneficiarii POCU primesc sprijin prin intermediul sistemului Helpdesk disponibil online, la adresa <http://www.fonduri-ue.ro/contact/logare-utilizator>.

Utilizarea sistemului MySmis, o noutate pentru acest program, a generat și dificultăți pe parcurs.

În vederea sprijinirii Beneficiarilor/partenerilor în procesul de implementare, OI responsabil va desemna și comunica Beneficiarului, după semnarea Contractului de Finanțare, datele ofițerului de proiect responsabil de monitorizarea proiectului atât pentru perioada de implementare, cât și pentru cea de durabilitate/ sustenabilitate. Astfel, pentru orice informații/clarificări, Beneficiarul poate solicita sprijin ofițerului de proiect nominalizat.

OI responsabil monitorizează stadiul implementării proiectelor gestionate prin:

- *Verificări administrative* asupra Rapoartelor Tehnice elaborate și transmise de către Beneficiari. În procesul de monitorizare, ofițerii de proiect verifică dacă datele Rapoartelor Tehnice ale proiectului transmise de Beneficiar sunt reale, dacă proiectul se implementează în conformitate cu prevederile contractuale și dacă respectă prevederile legislației naționale și comunitare. De asemenea, sunt verificate rezultatele raportate și este urmărită evoluția în timp a indicatorilor stabiliți prin Contractul de finanțare.
- *Verificări la fața locului* în scopul de a verifica realitatea progresului fizic al proiectelor. Vizitele la fața locului se vor efectua cel puțin o dată pe an, în momentele cheie ale implementării proiectului sau ori de câte ori situația o impune.
- *Monitorizarea ex-post* prin asigurarea monitorizării îndeplinirii indicatorilor post-implementare.

Rapoartele Tehnice conțin informații privind stadiul implementării proiectului, modul de desfășurare a activităților prevăzute în Cererea de Finanțare, rezultatele obținute, indicatorii realizați până în momentul raportării și probleme întâmpinate pe parcursul derulării, astfel încât, prin analiza acestor informații de către ofițerii de proiect să se asigure monitorizarea stadiului implementării.

6. CONSTATĂRI. ANALIZA SWOT

<i>Puncte tari</i>	<i>Puncte slabe</i>
Existența unor resurse umane bine pregătite la nivel de AM/OI, datorită experienței acumulate în perioada anterioară de implementare.	Personal insuficient pentru numărul și complexitatea proiectelor gestionate, atât la nivelul AM, cât și la nivelul OIR-urilor responsabile.
Introducerea unor instrumente concrete de simplificare: utilizarea ratei forfetare pe apelurile competitive, utilizarea standardelor de cost pe anumite DMI-uri.	Sistem de raportare extrem de complex și consumator de resurse.
Existența unui sistem de tip help-desk la nivelul AM care funcționează bine.	Dificultăți generate de introducerea și actualizarea sistemului MySMIS pe parcursul derulării actualei perioade de programare.
Comunicare bună cu solicitanții și beneficiarii prin organizarea de întâlniri consultative și instruiți în vederea clarificării aspectelor potențial problematice.	
Alocarea unui ofițer de monitorizare pentru fiecare proiect, desemnat atât pentru perioada de implementare, cât și pentru cea de durabilitate/sustenabilitate.	
<i>Oportunități</i>	<i>Amenințări</i>
Disponibilitatea fondurilor ESI pentru perioada 2014 - 2020 ca instrument de politică europeană în domeniul resurselor umane, incluziunii sociale și educației.	Cadrul legislativ, politic și economic instabil generează incertitudine la toate nivelurile societății și economiei, cu efecte negative în ceea ce privește condițiile de derulare a implementării proiectelor.
Includerea între obiectivele Strategiei Europa 2020 a unor obiective cu privire la incluziunea socială, reducerea abandonului școlar, formarea profesională continuă, rata ocupării forței de muncă, creșterea numărului de absolvenți de studii superioare.	
Existența unei tendințe de creștere a cererii de forță de muncă calificată la nivelul economiei românești are un efect stimulator asupra dezvoltării și perfecționării resurselor umane.	

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

7. CONCLUZII

7.1 Concluzii cu caracter de reglementare

Dintre factorii externi menționați, reprezentativi ar fi doi: reglementările la nivel de beneficiari și capacitatea beneficiarilor.

7.2 Concluzii cu caracter procedural

La momentul actual nu există factori interni majori care împiedică implementarea FESI, majoritatea problemelor fiind identificate din timp (atât din programarea anterioară cât și la începutul programării actuale) și rezolvate deja.

Un aspect pozitiv identificat a fost existența unei bune expertize a personalului, expertiză provenită din perioada anterioară de implementare.

7.3 Concluzii cu caracter instituțional

Ca puncte critice în procesul de management au fost menționate achizițiile publice și personalul insuficient atât la nivelul AM (nivel de încărcare peste 100%, în special pe verificare administrativă și evaluare) cât și la nivelul ministerelor de linie care acționează ca beneficiari direcți ai apelurilor necompetitive.

7.4 Concluzii cu caracter de comunicare

În ceea ce privește comunicarea cu beneficiarii, există la nivelul AM un sistem de help-desk în regim de ticketing care funcționează bine. De asemenea, la nivelul Ghidurilor Solicitantului informația este suficient de bine procesată astfel încât să fie foarte clară și beneficiarul să nu fie nevoit să facă singur corelări (de ex. când se lansează un apel ce conține mai multe OS).

Există întâlniri de consultare efectivă pe ghiduri, de ex. pe Ghidul de Economie Socială au avut loc întâlniri cu actorii sociali, reprezentanții societății civile etc. S-a menționat totodată că apelurile de proiecte care nu au avut ecou în rândul beneficiarilor (de ex. NEETS) au fost relansate cu condiții mai flexibile, discutate și cu reprezentanții societății civile în cadrul unor mese rotunde.

8. RECOMANDARI

8.1 Recomandari cu caracter de reglementare

Ca inițiative care vizează simplificarea și îmbunătățirea procesului de implementare a POCU, au fost menționate două esențiale:

- sistemul MySMIS (la care se lucrează în prezent la un modul de implementare) și

ACRAFE
Asociația Consultanților din România
pentru Accesarea Fondurilor Europene

- soluții de flexibilizare la nivelul apelurilor de proiecte și al evaluării (cum ar fi de ex., evaluarea ongoing chiar și la apelurile cu termen limită de depunere sau flexibilitatea unor criterii de eligibilitate și/sau de evaluare etc.)

8.2 Recomandari cu caracter procedural

- Rata forfetară introdusă pe apelurile competitive, utilizarea standardelor de cost pe DMI-urile unde a fost fezabilă această măsură.

8.3 Recomandari cu caracter instituțional (management, resurse umane, organizare etc.)

- Angajarea de personal în afara organigramei.

8.4 Recomandari cu caracter de comunicare (interna, interinstituțională, cu beneficiarii/potențiali beneficiari)

Comunicarea cu beneficiarii se consideră a fi adecvată dar perfectibilă.

FISA SINTETICA A PROGRAMULUI OPERATIONAL INFRASTRUCTURA MARE

1. INTRODUCERE

Programul Operațional Infrastructura Mare are 8 AP și se implementează prin:

- Organismul Intermediar Transporturi - OI Transporturi pentru:
  - AP1 - Îmbunătățirea mobilității prin dezvoltarea rețelei TEN-T și a metroului - Suma alocată - 3.404.255.320,00 Euro și
  - AP2 - Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal, de calitate, durabil și eficient - Suma alocată - 1.602.734.954,00 Euro;
- AM POIM, pentru AP3 - AP8.

La sfârșitul lui 2018 s-a modificat POIM v4.0 în ceea ce privește sectorul transporturi:

1. Majorarea procentului de cofinanțare UE de la 75% la 85% pentru sectorul de transport va asigura absorbția accelerată a fondurilor raportat la ritmul de implementare a investițiilor contractate și la investițiile aflate în pregătire.
2. Modificarea descrierii tipurilor de acțiuni din cadrul Obiectivelor Specifice (OS) 1.3 și 2.4, prin menționarea distinctă a suprastructurii portuare, va asigura un plus de claritate și corelare între diversele documente cu impact asupra finanțării.
3. Modificarea tipurilor de beneficiari eligibili în cadrul OS 1.3 și OS 2.4, prin introducerea operatorilor portuari, este necesară pentru a impulsiona implementarea și consolidarea dimensiunii operaționale a investițiilor.
4. Completarea codurilor de intervenție din AP 2.

50

Dezvoltarea capacității sectorului ONG de formulare a politicilor publice în vederea optimizării procesului de implementare a Programelor Operaționale finanțate prin fondurile europene structurale și de investiții (FESI) 2014-2020

În 2015 a fost constituit Comitetul de Monitorizare pentru POIM 2014-2020, care cuprinde și o serie de Grupuri Tehnice de lucru, constituite ca parte a Comitetului de Monitorizare și care au ca rol pregătirea reuniunilor comitetului de monitorizare, prin consultarea de către AM POIM asupra informațiilor ce vor fi prezentate, dar și prin preluarea propunerilor formulate în cadrul Grupului de Lucru.

Până la data elaborării prezentei fișe, au fost organizate 8 reuniuni ale Comitetului de Monitorizare POIM 2014-2020, minutele întâlnirilor și sinteza deciziilor fiind informații publicate pe site-ul www.fonduri-ue.ro.

2. ANALIZA CADRULUI INSTITUTIONAL

Organismul Intermediar Transporturi este structură în cadrul Ministerului Transporturilor, Direcția Generală Organism Intermediar pentru Transport, în subordinea Secretarului General al Ministerului Transporturilor.

OI Transporturi este localizat în Ministerul Transporturilor (MT) și AM POIM în Ministerul Fondurilor Europene, în clădirea Victoria Office.

Organismul Intermediar este prezentat pe site-ul MT doar în Organigrama. Structura OI Transporturi este următoarea:

- Direcția accesare Fonduri UE, cu serviciul evaluare proiecte - 11 persoane,
- CEF (Connecting Europe Facility) - 8 persoane;
- Direcția Monitorizare; Direcția Management financiar;
- Compartiment Nereguli;
- Capacitate administrativă (verifică capacitatea beneficiarilor).

OI Transporturi deține personal suficient și bine pregătit, nu sunt posturi vacante, sunt organizate instruirii periodice.

Web-site-ul Programului POIM este pe www.fonduri-ue.ro. Web-site-ul OI este găzduit de site-ul Ministerului Transporturilor¹⁰ și nu este foarte complex, sunt doar link-uri la ghiduri și la apeluri de proiecte. Nu este clar care este site-ul oficial, probabil amândouă, în măsura în care sunt actualizate coordonat.

Comunicarea cu beneficiarii se face direct, prin adrese și prin întâlniri.

Au și un help-desk în OI Transporturi care răspunde la întrebările redirectionate de la help-desk MFE.

¹⁰ <http://www.mt.gov.ro/web14/strategia-in-transporturi/organism-intermediar-transport>

3. ASPECTE PRIVIND PLANIFICAREA SI LANSAREA APELURILOR DE PROIECTE

Pe site-ul www.fonduri-ue.ro, secțiunea aferentă POIM au fost publicate 4 calendare anuale de lansare a apelurilor de proiecte, 1 estimare pentru 2016 și 3 pentru anul 2017. Ultimul Calendar estimativ de apeluri a fost publicat la 23 noiembrie 2017 pe site-ul MFE.

Până în acest moment, pe AP1 sunt 3 ghiduri revizuite, iar pe AP2, 5 ghiduri revizuite. Nu s-au publicat Corrigenda.

Primele apeluri de selecție au fost lansate în anul 2016; până în prezent pe POIM 2014 - 2020 au fost lansate 72 apeluri¹¹. Situația proiectelor contractare în cadrul POIM relevă un număr de 237 proiecte.

4. ASPECTE PRIVIND PROCESUL DE EVALUARE A CERERILOR DE FINANTARE

Evaluarea se face diferit, în funcție de tipul de proiecte. Proiectele cu valoare peste 75 milioane de euro sunt pregătite cu sprijin Jaspers și sunt evaluate la CE. Restul proiectelor sunt evaluate din punct de vedere tehnico-economic de experți evaluatori externi. Evaluarea de eligibilitate și administrativă este efectuată în cadrul OI.

Din lista de contestații depuse pentru AP 1-2, reiese ca a fost depusă o singură contestație admisă. Procentul de contractare este în prezent de 200%.

5. ASPECTE PRIVIND IMPLEMENTAREA

Monitorizarea proiectelor se face de Direcția monitorizare din OI Transporturi. Pe parcursul monitorizării, sunt întâmpinate dificultăți în utilizarea sistemului MySmis, o noutate pentru acest program.

Cele mai mari probleme sunt în implementare și sunt generate de nevoia eliberării autorizațiilor de construcție și avizelor și acordurilor de la furnizorii de utilități și chiar de la Ministerul Mediului. Dificultățile de obținere a avizelor necesare generează întârzieri în implementare.

Până în acest moment sunt publicate pe site-ul MFE 20 de Instrucțiuni de implementare pt POIM.

Rata de absorbție efectivă este de 15,97% la momentul februarie 2019.

¹¹ Sursa: <http://www.fonduri-ue.ro/apeluri>

Dezvoltarea capacității sectorului ONG de formulare a politicilor publice în vederea optimizării procesului de implementare a Programelor Operaționale finanțate prin fondurile europene structurale și de investiții (FESI) 2014-2020

6. CONSTATARI. ANALIZA SWOT

<i>Puncte tari</i>	<i>Puncte slabe</i>
Menținerea structurii instituționale și a personalului formate pe parcursul perioadei de programare anterioare 2007-2013, atât pentru transport, cât și pentru mediu.	AM localizat în alt minister și în altă locație față de OI Transport.
Asistență tehnică disponibilă prin Jaspers pentru pregătirea proiectelor majore.	Lipsa de transparență în relația cu mediul public, atât la nivelul informațiilor disponibile public, cât și la nivelul răspunsurilor la solicitările primite.
Beneficiarii sunt mari instituții/autorități publice, cu resurse financiare și umane adecvate, cu capacitate de administrare a proiectelor mari de infrastructură.	Capacitatea slabă de promovare în exterior a realizărilor programului
Comunicarea bună cu beneficiarii prin organizarea de întâlniri periodice cu aceștia.	
<i>Oportunități</i>	<i>Amenințări</i>
Disponibilitatea fondurilor ESI pentru perioada 2014 - 2020.	Legislația nefavorabilă în domeniul achizițiilor publice, achiziției de terenuri pentru construcția de drumuri etc.
Obiectivele Strategiei Europa 2020 în domeniul reducerii emisiilor de CO2, surselor regenerabile de energie, eficiența energetică și reducerea consumului de energie	Instabilitatea legislativă, politică și economică are un impact semnificativ asupra capacității de implementare a proiectelor finanțate, generând întâzieri semnificative și putând conduce chiar la rezilierea contractelor de finanțare semnate.
	Existența riscului de dezangajare a fondurilor disponibile în condițiile nerespectării indicatorilor de performanță asumați.
	Accent pus în mass-media pe aspectele negative în ceea ce privește rezultatele programului de finanțare.

7. CONCLUZII

7.1 Concluzii cu caracter de reglementare

- Capacitatea antreprenorilor/constructorilor nu este la nivelul dorit, mai ales din cauza lipsei de personal calificat/forță de muncă
- Rezolvarea problemelor generate de achizițiile publice, atât pentru antreprenori cât și pentru achiziția de terenuri
- Îmbunătățirea timpului de acordare a avizelor și autorizațiilor de construire

7.2 Concluzii cu caracter procedural

- Îmbunătățirea timpului de acordare a avizelor și autorizațiilor de construire

7.3 Concluzii cu caracter instituțional

- Suport scăzut la nivel politic/ministru pentru rezolvarea unor situații sensibile

7.4 Concluzii cu caracter de comunicare

- Comunicarea directă cu beneficiarii este bună. Comunicarea prin help-desk MFE întârzie timpul de răspuns
- Simt nevoia unei promovări mai bune a realizărilor PO în domeniul transporturilor

8. RECOMANDARI

8.1 Recomandari cu caracter de reglementare

- Reglementarea termenelor de acordare a autorizațiilor de construire, a avizelor și acordurilor de la furnizorii de utilități și Ministerul Mediului

8.2 Recomandari cu caracter procedural

-

8.3 Recomandari cu caracter instituțional (management, resurse umane, organizare etc.)

- Sprijin mai mare/implicare la nivel politic - Ministru

8.4 Recomandari cu caracter de comunicare (interna, interinstituțională, cu beneficiarii/potențiali beneficiari)

- Renunțarea la help-desk prin MFE
- Realizarea unei campanii de informare a publicului larg cu privire la implementarea axelor de transport ale POM - realizări

FISA SINTETICA A PROGRAMULUI OPERATIONAL REGIONAL

1. INTRODUCERE

Programul Operațional Regional 2014-2020 (POR) are 13 Axe Prioritare (AP):

- Axa Prioritară 1 - Consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și a inovării
- Axa Prioritară 2 - Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii
- Axa Prioritară 3 - Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon
- Axa Prioritară 4 - Sprijinirea dezvoltării urbane durabile - pentru municipii resedinte de județ
- Axa Prioritară 5 - Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural

54

Dezvoltarea capacității sectorului ONG de formulare a politicilor publice în vederea optimizării procesului de implementare a Programelor Operaționale finanțate prin fondurile europene structurale și de investiții (FESI) 2014-2020

- Axa Prioritară 6 - Îmbunătățirea infrastructurii rutiere de importanță regională și locală
- Axa Prioritară 7 - Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului
- Axa Prioritară 8 - Dezvoltarea infrastructurii sanitare și sociale
- Axa Prioritară 9 - Sprijinirea regenerării economice și sociale a comunităților defavorizate din mediul urban
- Axa Prioritară 10 - Dezvoltarea infrastructurii educaționale
- Axa Prioritară 11 - Extinderea geografică a sistemului de înregistrare a proprietăților în cadastru și cartea funciară
- Axa Prioritară 12 - Asistență tehnică
- Axa Prioritară 13 - Sprijinirea regenerării orașelor mici și mijlocii

POR are în total o alocare estimată de 8,25 miliarde euro, din care 6,7 miliarde de euro reprezintă sprijinul UE, prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR), iar 1,5 miliarde de euro - contribuția națională.

POR se implementează prin Agențiile pentru Dezvoltare Regională sub coordonarea Autorității de Management pentru POR din cadrul Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice.

Delegarea atribuțiilor se realizează prin acordul cadru de implementare a Programului Operațional Regional 2014-2020, încheiat între MDRAP în calitate de **Autoritate de Management și Agențiile pentru Dezvoltare Regională, în calitate de Organisme Intermediare** (în condițiile art. 9 din Legea nr. 315/2004 privind dezvoltarea regională în România, cu modificările și completările ulterioare).

Acordul stabilește atribuțiile delegate OIPOR de către AMPOR, precum și drepturile și obligațiile părților care decurg din această delegare. Acest acord a fost încheiat pentru toată perioada de implementare a POR 2014-2020, precum și pentru o perioadă de 5 ani de la data închiderii oficiale a POR 2014-2020 în România.

Atribuțiile astfel delegate către Organismele Intermediare vizează următoarele aspecte:

- Programare
- Evaluarea, selecția și contractarea operațiunilor/proiectelor
- Verificarea achizițiilor și a cererilor de rambursare și plată
- Monitorizarea proiectelor
- Informare și comunicare
- Sprijin pentru potențiali beneficiari/beneficiari

AMPOR deține responsabilitatea finală, în fața Comisiei Europene, pentru îndeplinirea corespunzătoare a obligațiilor menționate în art.125 din Regulamentul (UE) NR. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului.

Comitetul de Monitorizare al POR (CM POR) este structura națională de tip partenerial, fără personalitate juridică, cu rol decizional și strategic în procesul de implementare a Programului

Operațional Regional 2007-2013. CM POR are rolul de a asigura eficacitatea și calitatea implementării programului.

CM POR este alcătuit din 24 de membri cu drept de vot și 27 de membri observatori, fără drept de vot, conform H.G. nr. 765/2007, privind aprobarea constituirii Comitetului de Monitorizare al Programului Operațional Regional 2007-2013 și a Regulamentului cadru de organizare și funcționare al acestuia.

Președintele Comitetului de Monitorizare al Programului Operațional Regional este Ministrul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice. Secretariatul CM POR este asigurat de Autoritatea de Management pentru POR.

Au avut loc 7 reuniuni ale Comitetului de monitorizare POR 2014 - 2020.

Responsabilitățile CM POR includ:

- Examinarea și aprobarea criteriilor de selecție, elaborate de AM POR, ale proiectelor finanțate prin POR;
- Examinarea și aprobarea propunerilor de modificare a alocărilor financiare ale POR, între domeniile majore de intervenție din cadrul unei axe prioritare, între axele prioritare de dezvoltare, precum și între regiuni;
- Examinarea și aprobarea Rapoartelor Anuale de Implementare și a Raportului Final de Implementare, elaborate de AM POR.

Programul Operațional Regional 2014-2020 a fost aprobat la data de 23 iunie 2015. Pana in prezent s-au realizat 4 modificari ale Programului Operational, cea mai recenta fiind din 16 octombrie 2018 (vers 5.3).

2. ANALIZA CADRULUI INSTITUTIONAL

AMPOR funcționează în cadrul Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice și este autoritatea care asigură planificarea și managementul strategic instituțional din perspectiva gestionării programelor operaționale, delegând către Organismele Intermediare (ADR-uri) o parte din responsabilitățile ce privesc gestionarea operațională a proiectelor individuale:

- Programare
- Evaluarea, selecția și contractarea operațiunilor/proiectelor
- Verificarea achizițiilor și a cererilor de rambursare și plată
- Monitorizarea proiectelor
- Informare și comunicare
- Sprijin pentru potențiali beneficiari/beneficiari

Nu sunt disponibile informații publice detaliate privind numărul de persoane implicate în procesul de gestionare a programului de finanțare la nivelul MDRAP AMPOR, însă pe site-urile ADR-urilor există mențiuni privind numărul de angajați, fără însă a specifica în toate cazurile numărul de persoane implicate direct în gestionarea derulării POR 2014-2020:

- ADR Nord-Vest - „... în prezent echipa totalizează un număr de 115 angajați specializați în domeniul specific derulării POR (evaluarea proiectelor, monitorizarea și verificarea tehnică și financiară a proiectelor, planificare strategică, management de program, management de proiect, help-desk și asistență tehnică), în domeniul de control intern (audit, juridic, control financiar preventiv) și în domeniile comunicării, resurselor umane, economic, administrativ”;
- ADR Vest - 28 de persoane în Direcția Evaluare și Suport Implementare POR și 36 de persoane în cadrul Direcției Implementare POR conform Organigramei multianuale 2017-2019 a instituției;
- ADR Centru - 30 de persoane în cadrul Direcției Organism Intermediar POR conform site-ului instituției;
- ADR Sud-Vest Oltenia - pe site-ul instituției sunt menționate doar 8 persoane din cadrul Direcției OI POR, respectiv cele care au atribuții de coordonare a activității;
- ADR Nord-Est - pe site-ul instituției este menționat doar numele directorului Direcției OI POR;
- ADR Sud-Est - în cadrul Organigramei ADR SE - august 2017 se menționează un număr de 73 de persoane care activează în cadrul Direcției Implementare POR;
- ADR Sud Muntenia - în cadrul Organigramei pentru anul 2019 se menționează faptul că în cadrul Direcției Organism Intermediar POR activează un număr de 66 de persoane.

Pe baza informațiilor prezentate anterior estimăm un număr total de aprox. 400 de persoane implicate în gestionarea POR la nivelul Organismelor Intermediare (ADR-uri). Pe lângă personalul din cadrul ADR-urilor există persoane în cadrul unor Birouri Județene care realizează activități de monitorizare și verificare pe teren a proiectelor.

3. ASPECTE PRIVIND PLANIFICAREA SI LANSAREA APELURILOR DE PROIECTE

Informațiile privind apelurile de proiecte lansate la orice moment dat pot fi verificate pe site-ul www.regio.ro, precum și pe site-urile ADR-urilor care gestionează programul. Nu există o situație centralizatoare cu toate apelurile de proiecte lansate la un moment dat, după cum nu există un calendar previzionat disponibil în care să fie înscrise lansările previzionate pentru perioada următoare.

Până la momentul realizării prezentei analize lansările de apeluri de proiecte nu au fost previzionate/planificate în mod riguros, neexistând un calendar estimativ pentru perioada de programare pe baza căruia beneficiarii să poată realiza o planificare a activităților preliminare necesare pentru pregătirea propunerilor de proiecte (ex: studii de fezabilitate/fezabilitate, documentații cadastrale, expertize tehnice etc).

Un singur calendar de apeluri a fost publicat în noiembrie 2017 pe site-ul www.fonduri-ue.ro, cu planificarea apelurilor care urmează a fi lansate până la 30 iunie 2018.

Apelurile de proiecte lansate de către AMPOR au avut în general durate de minimum 6 luni pentru depunerea cererilor de finanțare în cadrul platformei informatice MySMIS, întregul proces de

completare și depunere a cererilor de finanțare și ale anexelor acestora fiind derulat în format electronic pe platforma anterior menționată.

Ghidurile specifice de accesare a fondurilor pentru diferitele operațiuni din cadrul priorităților de investiții au fost elaborate de către Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, în cadrul acestora fiind menționat faptul că aceste ghiduri și modul lor de implementare vor fi interpretate exclusiv de către MDRAP prin instrucțiunile emise de către AMPOR cu respectarea legislației în vigoare și folosind metoda de interpretare sistematică. Pentru majoritatea ghidurilor, au fost lansate ulterior corrigendumuri de către AMPOR, după data de lansare a apelurilor de proiecte.

4. ASPECTE PRIVIND PROCESUL DE EVALUARE A CERERILOR DE FINANȚARE

O descriere succintă a procesului de evaluare, selecție și contractare a proiectelor este prezentată în cadrul fiecărui ghid specific, unele dintre acestea fiind completate/clarificate prin intermediul unor instrucțiuni specifice emise de către AMPOR.

Site-ul www.inforegio.ro prezintă câteva informații privind Metodologia de selecție și contractare a proiectelor depuse în cadrul POR 2014-2020. Pe site-urile ADR-urilor sunt postate instrucțiuni specifice privind procesul de evaluare, selecție și contractare aferente unora dintre apelurile specifice.

Evaluările proiectelor individuale se realizează la nivelul Organismelor Intermediare (ADR-uri), inclusiv etapa de precontractare, rezultatele acestei etape ajungând la nivelul AMPOR pentru reverificare/aprobare. Evaluarea și selecția se realizează la nivelul OI din cadrul ADR, în baza unui sistem competitiv, evaluarea fiind realizată de o echipă de experți evaluatori independenți contractați de către AM/OI după caz¹².

Durata procesului de evaluare aferente apelurilor de proiecte nu este specificată/asumată de către OIPOR/AMPOR, astfel că la nivelul solicitanților nu există nicio modalitate de estimare a momentului în care vor obține finanțarea, aspect care în cazul beneficiarilor privați poate produce efecte serioase la nivelul capacității lor financiare, precum și la nivelul susținerii activității lor curente. Durata procesului de evaluare de la lansarea programului de finanțare până în prezent a variat de la **minim 3-6 luni**, până la durate de **peste 1 an** de la depunerea proiectului până la semnarea contractului de finanțare.

Grilele de evaluare utilizate pentru etapa de evaluare a conformității administrative și a eligibilității, precum și pentru etapa de evaluare tehnico-economică a proiectelor sunt prezentate în cadrul ghidurilor specifice aferente fiecărui apel de proiecte în parte. Pentru unele operațiuni (ex: operațiunile aferente Axei Prioritare 2) acestea au suferit modificări semnificative între apelurile diferite lansate, ceea ce a condus inclusiv la situații în care un potențial beneficiar care

¹² Sursa: POR 2014-2020 - Ghidul Solicitantului, Condiții Generale pentru Accesarea Fondurilor, Cap. 8

era eligibil/finanțabil într-unul dintre apeluri să nu mai fie eligibil/finanțabil în cadrul unui alt apel de proiecte.

Contestațiile depuse în cadrul procesului de evaluare sunt analizate la nivelul AMPOR, fără însă a exista un termen precizat/asumat de către AMPOR pentru soluționarea acestora, ci doar un termen de 30 de zile calendaristice pentru ca solicitanții să depună aceste contestații la MDRAP/AMPOR.

Nu sunt disponibile informații publice detaliate privind numărul de persoane implicate în procesul de gestionare a programului de finanțare la nivelul MDRAP AMPOR, însă pe site-urile ADR-urilor există mențiuni privind numărul de angajați, fără însă a specifica în toate cazurile numărul de persoane implicate direct în gestionarea derulării POR 2014-2020.

5. ASPECTE PRIVIND IMPLEMENTAREA PROIECTELOR

Monitorizarea proiectelor se face de Agențiile de Dezvoltare Regionala (ADR). Informații cu privire la POR 2014 - 2020 se regăsesc pe următoarele site-uri:

- www.inforegio.ro - site-ul cu cele mai multe informații despre program;
- site-urile ADR-urilor contin informatii/documente/instructiuni privind implementarea proiectelor finantate din POR 2014-2020;
- site-ul www.fonduri-ue.ro cu informatii /documente/instructiuni privind implementarea POR 2014-2020, inclusiv apeluri de proiecte, anunturi. Rubrica "Implementare program" include: Ghidul Solicitantului Conditii generale pentru accesarea fondurilor in cadrul POR 2014-2020, Ghidurile Solicitantului Conditii Specifice diverselor apeluri de proiecte, instructiuni specifice de implementare, etc. Anunturile publicate pe acest site nu sunt corelate cu cele publicate pe www.inforegio.ro

Pentru monitorizarea implementării proiectelor, la nivelul ADR-urilor sunt alocați ofițeri de monitorizare pentru fiecare proiect în parte care gestionează rapoartele, notificările și solicitările de acte adiționale, precum și ofițeri de contract care verifică și gestionează cererile de rambursare/plată aferente proiectelor.

Indicatorii de realizare și de rezultat ai proiectelor sunt monitorizați la nivelul ADR-urilor în cadrul rapoartelor de progres, nivelul asumat al acestor indicatori fiind specificat/asumat de către beneficiari în cadrul cererilor de finanțare depuse în cadrul platformei MySMIS.

Termenele de soluționare ale cererilor de plată/rambursare variază între 30 și 90 de zile, existând uneori și întâzieri raportate la acestea, însă până la momentul realizării prezentei analize acestea au fost relativ puține și reduse ca mărime.

6. CONSTATĂRI. ANALIZA SWOT

Puncte tari	Puncte slabe
Existența unei singure Autorități de Management a PO, ceea ce facilitează gestionarea strategică a programului	Lipsa unei abordări unitare la nivelul AMPOR și al tuturor OIR-urilor, pentru unele dintre aspectele privind evaluarea, contractarea și implementarea proiectelor

59

Utilizarea platformei informatice MySMIS pentru gestionarea unor porțiuni semnificative din viața propunerilor de proiecte gestionate	Lipsa unui mecanism de consultare publică transparent, cu excepția consultărilor publice efectuate la publicarea ghidurilor specifice.
Realizarea decontărilor în termene relativ scurte, în condițiile în care nu există termene clar asumate de către AM/OIR.	Lipsa comunicării publice a unei planificări a lansării și derulării apelurilor de proiecte, nepermițând realizarea de către potențialii beneficiari a unei planificări a etapelor anterioare necesare întocmirii propunerilor de proiecte.
Existența de structuri regionale care gestionează relativ independent portofoliul propriu de proiecte - ADR.	Lipsa unor termene asumate de către AMPOR/OI pentru derularea diferitelor etape (evaluare, selecție, contractare, decontare etc).
	Lipsa unor instrucțiuni/modele explicite privind aspecte problematice întâmpinate de către solicitanți/beneficiari (ex: încadrarea potențialilor beneficiari privați în categoriile IMM; interpretarea prevederilor normative privind derularea achizițiilor de către beneficiarii privați, în condițiile în care realizarea achizițiilor reprezintă principalul motiv de aplicare a corecțiilor financiare.
	Absența unei surse unitare/ centralizate de informații utile coerent organizate pentru solicitanți/beneficiari disponibilă public.
Oportunități	Amenințări
Interesul crescut pentru accesarea oportunităților de finanțare din partea potențialilor beneficiari publici și privați.	Instabilitatea legislativă și politică conduce la reducerea interesului investitorilor pentru accesarea oportunităților de finanțare.
Disponibilitatea fondurilor ESI pentru perioada 2014 - 2020. ca instrument de politică de investiții al UE	Dezangajarea fondurilor alocate POR ca urmare a neutilizării conform cadrului de performanță.

7. CONCLUZII

7.1 Concluzii cu caracter de reglementare

- Instabilitatea economică, politică și legislativă are un efect negativ asupra activităților derulate de către autoritățile cu atribuții în gestionarea programului de finanțare, precum și asupra implementării proiectelor aprobate de către beneficiari.

7.2 Concluzii cu caracter procedural

- Există informațiile necesare pentru accesarea și derularea proiectelor pe site-urile AMPOR și ale ADR-urilor, însă modalitatea de organizare a acestor informații nu permite identificarea cu ușurință și accesarea informațiilor dorite.
- Pentru o parte dintre aspectele problematice în întocmirea și implementarea proiectelor nu există informații/modele clare și explicite și niciun mecanism facil de consultare a

60

AMPOR/ADR-urilor (ex: încadrare IMM, derulare achiziții de către beneficiarii privați, mecanisme post-monitorizare proiecte etc).

- Nu există o planificare pe termen mediu a lansării apelurilor de proiecte disponibilă public care să permită potențialilor solicitanți parcurgerea din timp a etapelor premergătoare necesare elaborării propunerilor de proiecte.
- Absența unei abordări unitare pentru unele dintre aspectele privind evaluarea, contractarea și implementarea proiectelor la nivelul AMPOR și al tuturor OI-urilor.
- Nu sunt stabilite/asumate termene privind derularea diferitelor activități de către AMPOR/OI-uri, existând activități/etape a căror durată de soluționare este de până la 1 an (ex: evaluarea proiectelor).

7.3 Concluzii cu caracter instituțional

- Managementul programului de finanțare este asigurat de către AMPOR cu delegarea unora dintre atribuțiile de gestionare punctuală a proiectelor către Organismele Intermediare (ADR-uri).
- Existența unor perioade de supra-aglomerare a personalului care gestionează proiectele, ceea ce conduce la perioade foarte lungi pentru soluționarea anumitor etape/activități din ciclul de viață al proiectelor (ex: evaluare proiecte, soluționare contestații etc).

7.4 Concluzii cu caracter de comunicare

- Comunicarea directă cu beneficiarii este la nivel de ADR-uri.
- Prezență în cadrul social media a ADR-urilor pentru promovarea activităților derulate.

8. RECOMANDARI

8.1 Recomandari cu caracter de reglementare

- Realizarea de informări/modele clare și explicite privind interpretarea principalelor acte normative și legislative cu impact asupra derulării proiectelor (ex: Legea nr. 346/2004, Ordinul MFE nr. 1284/2016 etc).

8.2 Recomandari cu caracter procedural

- Crearea unei „biblioteci” ușor de utilizat cu materialele necesare solicitanților/beneficiarilor, precum și a unui canal de comunicare direct și eficient cu AMPOR.
- Stabilirea unui mecanism de identificare și soluționare a situațiilor în care nu există o abordare unitară la nivelul AMPOR/OI-uri.
- Realizarea unei planificări a lansării apelurilor de proiecte pe cel puțin 1-2 ani înainte disponibilă pe toate canalele de comunicare ale AMPOR/OI-uri.
- Stabilirea/asumarea de termene clare pentru derularea diferitelor etape/activități din ciclul de viață al proiectelor și comunicarea transparentă a acestora.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!

Instrumente Structurale
2014-2020

8.3 Recomandari cu caracter instituțional (management, resurse umane, organizare etc.)

- Crearea unei baze de experți/colaboratori la care se va apela în perioadele de supra-încărcare pentru a asigura derularea activităților proprii în termene cât mai reduse.

8.4 Recomandari cu caracter de comunicare (interna, interinstituțională, cu beneficiarii/potențiali beneficiari)

- Stabilirea unui mecanism de identificare și soluționare a situațiilor în care nu există o abordare unitară la nivelul AMPOR/OI-uri.
- Realizarea de „grupuri de lucru” în care să fie implicați reprezentanți ai tuturor actorilor relevanți pentru derularea proiectelor în vederea consultării acestora privind aspectele problematice și analizarea percepției acestora asupra derulării programului de finanțare.

